

polregio.eu

KULTÜRLICHES
Jola Wolters
– die Wucht mit der
samtenen Stimme

► 28

SILVESTERGALA

„Mit Polonia ins neue Jahr“

GLOBALIA
**Fascynacje
nauczyciela historii** ► 15

AHOJ, RZYGODO
**A może do
magicznego lasu?** ► 18

STILVOLL
**Die (W)einführung
von A bis Z** ► 24

KULTÜRLICHES
**Noch ein paar
Mohnblumen für Sie?** ► 29

Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
życzy

POLMARK

Sklep polski

Dzięki nam będąc w Aachen możesz się poczuć jak w Polsce!

W ofercie m. in.:

dzienniki i czasopisma z całej Polski
słodycze
kosmetyki
wędliny z Polski
artykuły spożywcze i gastronomiczne
wódki i piwa
karty telefoniczne
biały ser (twaróg)
pierogi

U nas możecie Państwo nadać

paczki oraz przesyłki
wartościowe do Polski!

Nasz adres:

Trierer Str. 286, 52078 Aachen

tel.: 0049 (0) 2 41 - 99 79 76 1

faks: 0049 (0) 2 41 - 52 63 91

e-mail: polmark@gmx.de

Zapraszamy:

pn. - pt. 11:00 - 18:00

sobota 10:00 - 15:30

Nasz hotel w internecie: www.aachen-hansahaus.de
Informacje i rezerwacje telefonicznie lub osobiście.

serdecznie zapraszamy do

Hansa - Haus Aachen

w Aachen - Eilendorf

**Możliwości noclegowe już od 19,- €
za noc od osoby**

Partyserwis od 10 osób:

Menu trzydaniowe od 10,50 €, bufet zimny i ciepły od 16,50 €

Oferujemy profesjonalnie organizowanie uroczystości na wszystkie okazje:
wesela, urodziny, chrzty, **komunie** itd.

Organizujemy również zabawy taneczne, karnawałowe i sylwestrowe.

Von-Coels-Str. 42
52080 Aachen-Eilendorf
Tel. 02 41 / 55 13 80
Fax 02 41 / 55 13 50

Zapraszamy:
pn., śr., cz. 18:00 - 01:00
pt. 18:30 - 01:00
so., nd. zabawy i uroczystości

Dojazd autobusem nr. 12 i 22 pod samą restaurację (przystanek Karlstr.)

To wszystko w cenie 50,- € od osoby

- szwedzki bufet ciepły i zimny
- napoje: wszystkie napoje bezalkoholowe i piwo Polskie i Niemieckie z beczki (Żywiec, Bit & Kölsch)
- 1 butelka (Wódki, Kornu lub Mariacron) na parę (każda następna butelka w cenie 15,- €)
- lampka sektu na powitanie NOWEGO ROKU

Ilość miejsc siedzących jest ograniczona!

Serdecznie witamy!

Herzlich willkommen!

**Serdecznie
zapraszamy na**

**Party
SYLWESTROWE**

**31.12.2009
od godz. 20:00**

**muzyka
DJ THEO**

Black is beautiful

Das Jahr geht unaufhaltsam zu Ende, das Jahr der Wahlen, der Jahrestage, der Schweinegrippe und der Krise, die nicht so richtig angekommen ist und angeblich schon den Rückzug antreten haben soll.

Die USA feierten den ersten schwarzen Präsidenten, am „Schwarzen Freitag“ schrammte das Land nur knapp vorbei. Der größte schwarze Popstar der Welt ist gestorben, die Todesursache beschäftigt seine Fans und die Justiz immer noch. Deutschland feiert eine neue, Schwarz-Gelb-Koalition mit altbekannten Gesichtern. Doch die Freude will sich nicht so richtig einstellen. Und im Aachener Oberbürgermeisteramt gibt es nach 16 Jahren SPD auch mal wieder einen Wechsel zur schwarzen CDU. Viel Schwarz muss keine Schwarzseherei herbeiführen, und schwarz ärgern muss man sich aus diesen Gründen auch nicht. Ob Schwarz nun schön ist, steht hier nicht zur Debatte, doch eines scheint klar: Für Farbe in unserem Leben müssen wir selbst sorgen.

Und man fährt in den Herbstferien der Sonne entgegen, zum Beispiel nach Sizilien. Und? Seit Menschengedenken war der Herbst in Sizilien nicht so grau wie in diesem Jahr: Wolkenbrüche, Erdbeben, Umweltkatastrophen, Tote... Ich bitte Sie – auch wenn grau nicht richtig schwarz ist – wo soll denn unsereiner noch hin, um etwas Farbe zu tanken? Wer kann sich schon bei der Krise (s.o.) eine Woche Dubai leisten? – Vielleicht könnte man sie also auf dem Weihnachtsmarkt in Aachen suchen?! Es wird sicher wieder roter Glühwein getrunken, was eine rote Nase garantiert, und es werden wieder rote und blaue Zipfelmützen verkauft, mit Lämpchen. Irgendwie werden wir das turbulente Jahr der schwarzen Farbe überstehen. Und das nächste Jahr kommt bestimmt.

In diesem Sinne wünsche ich uns allen ruhige Weihnachtstage – mit oder ohne Zipfelmütze – und ein farbenfrohes neues Jahr!
Renata A. Thiele

Iznów rok nieubłagalnie zbliża się ku końcowi, rok wyborów, rok rocznic, świńskiej grypy i kryzysu, który jeszcze dobrze nie dotarł, a już ponoć po cichu się wycofuje.

USA świętowały pierwszego czarnoskórego prezydenta i lekko się otarły o „Czarny piątek”. Zmarła największa czarnoskóra gwiazda muzyki pop, a przyczyny śmierci wciąż jeszcze zajmują sądownictwo i fanów. Niemcy świętują nową czarno-żółtą koalicję reprezentowaną przez znane już twarze. Radość trudno tu jednak dostrzec. A na akwizgrańskim fotelu nadburmistrza po 16 latach SPD nastąpiła zmiana na czarną CDU. Dużo czarnego to znów nie czarnowidztwo, a i złościć się nie ma po co. Czy czarne jest piękne, też nie musi być tematem dyskusji, lecz jedno jest jasne: o kolory w naszym życiu zadbać musimy sami.

Więc jedziemy w czas ferii jesiennych słońcu naprzeciw, na przykład na Sycylię. I co? Najstarsi sycylijscy mafiozi nie pamiętają takiej szarej jesieni, jak tego roku: oberwania chmur, osunięcia ziemi, katastrofy ekologiczne, ofiary śmiertelne ... Ależ ja bardzo proszę – choć szare to przecież nie całkiem czarne – gdzie mamy wyjechać, by nabrać trochę kolorów? Któż może sobie pozwolić na tydzień w Dubaju wobec kryzysu (j.w.)? – A może poszukać kolorów na akwizgrańskim jarmarku bożonarodzeniowym? Na pewno będą polewać czerwonego grzańca, od którego nosy mogą zabarwić się na czerwono, sprzedawać też będą czerwone i niebieskie czapeczki mikołajowe z lampeczkami. Jakoś przetrwamy ten zawirowany rok koloru czarnego. A kolejny rok przyjdzie na pewno.

Tak więc życzę nam wszystkim spokojnych świąt Bożego Narodzenia – w czapeczce lub bez – a także bardzo kolorowego Nowego Roku!
Renata A. Thiele

POLNISCHES PANORAMA

Minderheitenstatus der Polen in Deutschland?

4

POZNAJ EUREGIO

Niemiecko-belgijska historia pałacu Merode

5

POLREGIO E.V.

Trzy bukiety czerwonych maków Skrzydłata natura muz wszelakich

6

Polska klasyka w barokowej scenerii Altes Kurhaus

Niepowtarzalne powtórzyć

7

REGIONALIA

Projekt BIRKE jest dla migrantów dodatkową szansą na zdobycie pracy Każdy coś potrafi!

8

GLOBALIA

Polskojęzyczne media w Niemczech

10

Diskutieren für Polonia Viva – ein Workshop in Jelenia Struga

11

Polonia Viva!

Czyli ożywają polskie media w Niemczech

12

Pierwszy podręcznik do nauki języka polskiego jako języka obcego w Niemczech

WITAJ POLSKO!

13

Europejskie Centrum Kultury „IGNIS” w Kolonii – 09.2009

14

Brauweiler łączy Nadrenię z Polską Fascynacje nauczyciela historii

15

AHOJ, PRZYGODO

Góry Harcu są pełne Jesiennego piękna A może do magicznego lasu?

18

RECHT (UN)KOMPLIZIERT

Neue Rechtslage bei Ehescheidung ab dem 01.09.2009

Mehr Gerechtigkeit bei Ehescheidung

20

FIT MIT VERSTAND

Zweisprachige Erziehung bei Kleinkindern

21

RANDKA Z KLIO

O początkach polskiego drukarstwa i niemieckich drukarzach

Siła przyciągania słowa drukowanego

23

STILVOLL

Die (W)einführung von A bis Z

24

TROCHE KULTUR | KULTÜRLICHES

Szczyt unijnej demokracji

25

Deutsche Sprache, schwäre Sprache

26

Jola Wolters

– die Wucht mit der samtenen Stimme

28

Noch ein paar Mohnblumen für Sie?

27

DOWCIPNIE | WITZIG

Jeder braucht eine Bestätigung, irgendwann ...

30

Minderheitenstatus der Polen in Deutschland?

Bundestagswahl im Herbst 2009 – Wahlsieg der CDU hat in Polen sehr positive Kommentare und Hoffnungen auf weitere Verbesserung der Beziehungen zwischen beiden Ländern hervorgerufen. Eine schwarz-gelbe Regierung wurde zu Recht vermutet. Die wiedergewählte Bundeskanzlerin Angela Merkel brach auf ihre erste Reise nach Paris auf. Der erste Auslandsbesuch führte den Vizekanzler und neuen deutschen Außenminister Guido Westerwelle nach Polen. Guido Westerwelle sagte nach einem Arbeitessen mit Radoslaw Sikorski: „Es ist keine terminliche Zufälligkeit, sondern ein klares Signal, dass das tiefe, innige Verhältnis, das Deutschland zu seinen westlichen Nachbarn hat, ausdrücklich auch zu Polen weiter vertieft wird – und das ist ein Kernanliegen.“ Dieser erste Staatsbesuch setzte ein Zeichen, das für die neue Koalition die Zusammenarbeit zwischen allen drei Ländern von zentraler Bedeutung sei und die Idee des Weimarer Dreiecks wieder beleben wird. 1991 hatten sich Hans-Dietrich Genscher und seine Amtskollegen aus Frankreich und Polen in Weimar darauf verständigt, regelmäßige Treffen zu veranstalten.

Präsident Lech Kaczyński hat den EU-Reformvertrag von Lissabon endlich unterschrieben. Nach genau 557 spannenden Tagen, seit das polnische Parlament den Vertrag von Lissabon gebilligt hatte, unterschrieb das polnische Staatsoberhaupt auf einer hierfür extra organisierten Gala mit prominenten Gästen den für ein gemeinsames Europa so wichtigen Reformvertrag. Polen hat somit als vorletztes Mitglied der 27 EU-Staaten den Reformvertrag von Lissabon ratifiziert. Präsident Kaczyński sagte in einer Ansprache, dass Polen im Rahmen der Verhandlungen um den Vertrag viele Erfolge erzielt habe, was vor allem der damaligen

Regierung seines Bruders und der Außenministerin Anna Fotyga zu verdanken sei. Damit der Vertrag von Lissabon in Kraft treten kann, fehlt jetzt nur noch die Unterschrift des tschechischen Präsidenten Vaclav Klaus.

Premier Donald Tusk hat sein Kabinett erneuert. In der s.g. Glücksspielaffäre durch enge Kontakte der liberalen polnischen Regierungspartei PO zur Glücksspielbranche müssen drei Minister aus Donald Tusks Kabinett ihre Posten räumen. Die Glücksspielaffäre hat nur begrenzte Auswirkungen. Die verdächtigen Geschäftsleute haben versucht, auf das Glücksspielgesetz Einfluss zu nehmen und dazu haben sie PO-Politiker als Werkzeuge benutzt. Oppositionspolitiker und zugleich CBA-Chef Mariusz Kaminski, der das Spiel zu dem Zwecke nutzen wollte, nämlich die Regierung in die Korruptionsfalle zu locken und dann zu stürzen, musste sein Amt verlassen. Nach wie vor ist die Popularität der PO-Regierung sehr hoch und liegt zurzeit laut Umfragen bei 50%.

20. Jahrestag des Mauerfalls – „Ohne Polen hätte es keine Revolution in Europa gegeben“ sagte der ehemalige Bundespräsident Richard von Weizsäcker in seinem Interview mit Adam Krzemiński in „Polityka“. Die erste bedeutende und auch massive Bürgerbewegung gegen das kommunistische Regime sei die polnische Gewerkschaft „Solidarność“ gewesen, unterstrich der deutsche Altpräsident. Leider sei das Wissen der Deutschen über die polnische Geschichte und vor allem über das komplizierte Verhältnis der Polen zu dem ehemaligen Aggressor Russland sehr lückenhaft, bedauert Richard von Weizsäcker. Gleichzeitig zeigt sich der Altpräsident zufrieden, dass heutzutage in der deutschen Hauptstadt sehr viele Ausstellungen zu verschiedenen Facetten der deutsch-polnischen Nachbarschaft zu sehen seien, dass Bücher über den Krieg und die Besatzungszeit, aber auch über

das heutige Polen erscheinen würden. Darüber hinaus unterstrich er, dass Polen und Deutsche im Verhältnis zu Russland ihre Interessen gemeinsam repräsentieren sollten.

Wollen Polen in Deutschland tatsächlich einen Minderheitenstatus? Die wichtigsten polnischen Verbände, wie der Bund der Polen „Rodło“, Polnischer Kongress in Deutschland, der Bundesverband Polnischer Rat und das Christliche Zentrum haben durch den Berliner Anwalt Stefan Hambura ein Schreiben an die Bundeskanzlerin gerichtet, in dem sie die Aufhebung der „Verordnung über die Organisationen der polnischen Volksgruppe im Deutschen Reich vom 27. Februar 1940“ des Ministerrats für die Reichsverteidigung fordern. „Wir erwarten, dass eine Verordnung von 1940 außer Kraft gesetzt wird, durch die Vereinigungen der seinerzeitigen polnischen Minderheit verboten, aufgelöst und ihr Besitz entschädigungslos konfisziert wird.“ Die Unterzeichneten bekräftigen die positive Entwicklung der deutsch-polnischen Beziehungen, darunter die gemeinsame Mitgliedschaft in der Europäischen Union und der Nato. Die Beziehungen entwickelten sich gegenwärtig „so gut wie nie zuvor“. Der „Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Polen über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit vom 17. Juni 1991“ vermeidet eine Festlegung in Fragen der Minderheit und spricht über Gleichstellung und im Artikel 20 von „Personen deutscher Staatsangehörigkeit in der Bundesrepublik Deutschland, die polnischer Abstammung sind oder die sich zur polnischen Sprache, Kultur oder Tradition bekennen“. Heute leben zwischen Rhein und Oder bis zu zwei Millionen deutsche Staatsbürger mit polnischen ethnischen Wurzeln, die eine der wichtigsten ethnischen Gruppen in Deutschland darstellen.

Wiesław Lewicki

SILVESTERGALA

„Mit Polonia ins neue Jahr“

im historischen Gebäude
der Erholungs-Gesellschaft im Herzen Aachens

Tanzen zur Musik von Benedikt & Rosa
Silvester-Recital mit Special Guest
Sektempfang, Gala-Dinner im eleganten Ambiente
der Aachener Erholungsgesellschaft
Begrüßung des Neujahrs
im königlichen Walzer-Rhythmus ins neue Jahr
Schlummertrunk zum Abschluss des Balls
Einlass um 19:30 Uhr
In Eintrittspreis inbegriffen:
Silvester-Buffer, Softgetränke, Sekt und Wein
Übernachtung im Hotel „Aquisgrana“ oder
„Art-Hotel-Superior“ zu Sonderkonditionen möglich.

Veranstalter

Polnischer Kongress in Deutschland e.V., Sigmundstr. 8, 52070 Aachen,
Tel. 0241-40 11 537, info@kongres.de, www.kongres.de

Niemiecko-belgijska historia pałacu Merode

Pałac Merode niedaleko Langerwehe to klejnot architektury, zdobiony gotyckimi wieżyczkami i elementami epoki baroku. Po raz pierwszy wspomina się o nim

wcześniej wpływał „Belg” na losy Niemiec – zanim w roku 1830 Niemiec niebieskiej krwi, Leopold von Sachsen-Coburg-Gotha, został królem Belgii!

cowej regionu. Mozy na terenach nadrenskiego powiatu Düren. Również i tu należy wymienić nazwisko Jean-Philippe-Eugène: Za jego sprawą powstało północne skrzydło pałacu w stylu włoskiego baroku. Niestety podczas II wojny światowej pałac został poważnie zniszczony i po wojnie w większej części rozburzony.

Jarmarkowe kuszenie – romantyczny jarmark gwiazdkowy w Merode

Pod koniec epoki feudalnej, po wmaszerowaniu francuskich oddziałów rewolucyjnych (1794) zakończyło się panowanie rodziny Westerloo na ziemiach Merode. Jest ona jednak wciąż właścicielem pałacu. Dzisiejszy pan na włościach, Charles-Louis de Merode został po studiach marketingu w Londynie w 1974 wydawcą w Brukseli. W tym samym roku ożenił się on z hrabiną Clothilde d'Oultremont. Z małżeństwa tego wyszło pięcioro dzieci. W każdy poniedziałek o godzinie dziewiątej rodzina bierze udział w mszy św. w kaplicy pałacowej, w której mogą uczestniczyć też goście i turyści. Ponadto pałac zwiedzać można w ramach wizyt grupowych po uprzednim ustaleniu terminu, a także podczas różnych imprez. Jedną z nich będzie po raz pierwszy w tym roku organizowany Romantyczny Jarmark Bożonarodzeniowy, odbywający się od 27. listopada do 20. grudnia. Można będzie na nim zobaczyć rzemieślników podczas pracy tradycyjnymi metodami i ich wyroby.

Jarmark otwarty będzie w czasie adwentu w czwartki i piątki od godz. 15.00 do 21.00, a soboty i niedziele od godz. 14.00 do 21.00.

Więcej informacji:
www.schlossmerode.de

Joachim Peters
tłum. Renata A. Thiele

Pałac Merode jest piękną posiadłością, mimo iż jedno skrzydło wciąż „zdobia” rusztowania przypominające o pożarze w 2000 r.

w 1455 roku jako lennie cesarskim, nadanym po części księciu Jülich i markizowi Westerloo pod Brukselą. Najsłynniejszym przedstawicielem rodu Westerloo był przedstawiony na znajdującym się dziś w pałacu płótnie markiz Jean-Philippe-Eugène (1674-1732), pędzla Jacoba von Schoppena. Dzisiejszy właściciel pałacu książę Charles-Louis z szacunkiem wspomina swego przodka: „Był on maszałkiem polnym za cesarza Karola VI. Zasługi zdobył w słynnej bitwie pod Höchstädt w 1732 roku.”

Wpływ szlacheckiego rodu Westerloo powiększał się stopniowo, osiągając wymiary międzynarodowe. Ich lenne włości rozciągały się na całą Nadrenię i wzdłuż Mozy. 4000 posiadłości i tytułów obejmowały one na terenie dzisiejszych Niemiec, Holandii, Belgii i Luksemburga. Byli oni jako panowie na Merode, nawet hrabiami rzeszy*, tj. mieli zatem prawo głosu na reichstagu, który między innymi wybierał niemieckich królów. O wiele więc już

Znaczenie rodu Westerloo widoczne jest również w stylu, w którym wybudowany został pałac Merode: Jeszcze dziś jest on wybitnym przykładem architektury pała-

Książę Charles-Louis przed portretem swojego antenata Jean-Philippe-Eugène de Merode-Westerloo

* **hrabia Rzeszy** to hrabia podlegający bezpośredniej władzy cesarskiej (Reichsunmittelbarkeit), był on reprezentantem cesarza na danym terenie; tytuł o wielkiej tradycji, nadawany bardzo wcześnie, gdyż już w czasie istnienia Świętego Cesarstwa Rzymskiego (od 1512 r. z dodatkiem Narodu Niemieckiego) i który przetrwał do końca cesarstwa tj. do 1806 r. Jego początki sięgają jednak dalej w przeszłość, gdyż do czasów panowania Merowingów: hrabia Rzeszy miał prawo obecności i głosu na reichstagach. Hrabstwa rzeszy znajdowały się najczęściej na terenach zbliżonych do królewskich, a więc w Szwabii, Frankonii, później również na Północnym Zachodzie i w Nadrenii. Tytuł ów nadawany był przez cesarza, potwierdzany dyplomem i obowiązywał w całym cesarstwie; w miarę upływu czasu stał się tytułem dziedzicznym. (R. A. Thiele)

Czerwone Maki – spotkania z europejskimi

Skrzydłata natura muz wszelakich

Jedno nie ulega wątpliwości. Życie artystyczne w Aachen kwitnie, nie zważając na to, co dzieje się za naszymi oknami, a co w nas samych.

W sali Aachener Erholungsgesellschaft, w samym sercu miasta Irena Rostalski i Jerzy Gościński wprowadzili bywalców salonu, w równie pociągający świat słowa, i to słowa mówionego, a także śpiewanego z ogromnym wdziękiem przez Olę Stegh (gitara) przy akompaniamencie Mariana Kasznego

Fotos © J. Uske

(fortepian). Duże wrażenie na słuchaczach wydawała się wywoływać tematyka tych wierszy: piękne wspomnienia polskiej historii nastroiły nas specyficznym smutkiem, wspominki z kraju pogłębiły uczucie nostalgii, by po chwili dowcipnymi i pełnymi radości scenkami przenieść nas do dnia dzisiejszego. Recytowane utwory zaskakiwały nie tylko tematami jakie poruszały, ale i sposobem ich przedstawienia. Zaskakiwały też odwagą autorów w sięganiu po najróżniejsze – czasami bardzo odległe – formy poetyckie. Biały wiersz, zgodnie sąsiadował z całą gamą wierszowanych strof nie unikając ani męskich, ani żeńskich, ani bliskich czy dalekich rymów. Wrażenia wieczoru pogłębiły fotograficzne pejzaże Jerzego Uske. Chodziliśmy wzdłuż ścian wystawy i w mgnieniu oka przenosiliśmy się w najpiękniejsze miejsca w Polsce, widząc je w porach roku i dnia, których sami, przez wrodzoną człowiekowi nieruchliwość, nie mielibyśmy szans zobaczyć.

Jakby tego wszystkiego było za mało, dwa tygodnie później Jola Wolters i Mauga Houb-Hausherr postanowiły wywracać nas codzienności i spleść w jedno czar muzyki z urokiem obrazów. I trzeba przyznać, że pomysł ten sprawdził się znakomicie. Recital Joli Wolters, na który składały się utwory Marleny Dietrich, Hildegard Knef, Agnieszki Osieckiej, Seweryna Krajewskiego i nieodmiennie fascynującej Hanka Ordonówny zabrał nas w świat pełen piękna, nieposkromionych emocji, pogodnej miłości i cygańskiej fantazji. W takty mu-

zyki wdzierały się, jakby dla dopełnienia, obrazy z płócien Maugi Houb-Hausherr, które swoim nastrojem, kolorystyką i zaskakującą kompozycją ubarwiała ów, wykreowany na kilka godzin, świat daleki od mdłej szarości.

Szalony fajerwerk kolorów na obrazach walczył o pierwszeństwo z głębokimi dźwiękami muzyki. Żywiłowy temperament malarstwa był doskonałą przeciwwagą dla erotycznego uroku śpiewającej Joli Wolters. Na obrazach chwytana chwila malowana była ogniem, muzyka zamykała nas w zaczarowanym kręgu chwili stworzonej przez wdziek i kobiecość Joli, w którym wewnętrzny ogień wyrażony był powściągliwymi gestami – duża klasa.

I oto, w krótkim czasie pod aacheńskim niebem spotkały się cztery, jakże różne i jakże sobie bliskie jednocześnie, światy: muzyki, malarstwa, fotografii i poezji. Mauga Houb-Hausherr opowiadała nam na swoich obrazach historie, Jerzy Uske na swych zdjęciach malował światłem pejzaże, Jola Wolters porywała, zamykała w muzyce, a Irena Rostalski, Jerzy Gościński i Ola Stegh czarowali słowem, udowadniając wszystkim, że jedność artystycznych wrażeń nie jest li tylko sloganem, a muzy, bez względu na rodzaj sztuki jakiej patronują, potrafią za sprawą swej skrzydlatej natury nadać towarzyskim spotkaniom wprost „nieznośnej” lekkości.

Urszula Jarosz

artystami polskiego pochodzenia

Niepowtarzalne powtórzyć

Niecały tydzień po występie Joli Wolters wśród obrazów Maugi odbył się w Sali balowej Altes Kurhaus piękny koncert, prawdziwa perła pośród naszych szarych, codziennych zmagani.

Sama dyrygentka pani Zofia Wisłocka, która już od lat prowadzi orkiestrę I Musici Brucellensis w Belgii przywitała nas słowem wstępnym. Występowała wraz z orkiestrą w Polsce, Kanadzie, Włoszech, na Węgrzech, we Francji i Turcji. Szczególnym zamięświeleniem darzy ona muzykę słynnych romantyków, jak również wielu współczesnych nam kompozytorów.

Pani Zofia jest kobietą w tzw. nieokreślonym wieku emanującą czarem nieprzemijającej młodości. W swojej ujmującej naturalności, która nie wytrzymuje sztucznych doszlifowań, i czarującej kobiecości opowiadała o znaczącym wkładzie, właśnie kobiet, w światową kulturę. Z pełną fascynacją opowiadała o historii powstawania utworów, które wybrała na ten wieczór.

Pierwszym była kompozycja mistrza Paderewskiego. Dumni ze swego przedwojennego prezydenta słuchaliśmy, a niektórzy być może nawet marzyli o dawnej świetności ojczyzny.

Zmarły niedawno dyrygent, pedagog i kompozytor Henryk Czyż jest autorem wykonanej kompozycji „Canzona di Barocco”. Znanego polskiego kompozytora kierował w latach 1971-74 Orkiestrą Filharmoników w Düsseldorfie, stworzył operę na podstawie powieści Sławomira Mrożka, a także jest autorem leższego repertuaru jak choćby muzyki do filmów „Ewa chce spać”

czy „Kapelusz pana Anatola”.

Mieczysław Karłowicz wkradł się tego wieczora do naszych dusz swoją serenadą. Urodzony na Litwie kompozytor przeniósł się z rodziną do Heidelbergu. W Dreźnie brał pierwsze lekcje skrzypiec, aby przez Pragę dotrzeć do Warszawy, gdzie studiował kompozycję. Ukochał Tatry, w których zresztą zginął przysypyany lawiną.

Tatry ukochał również Wojciech Kilar, który skomponował muzykę do wielu filmów takich znanych reżyserów jak Krzysztof Zanussi, Francis Ford Coppola, Roman Polański. To on skomponował „Pieśń o małym rycerzu”, którą skanduje się dziś na wszystkich polskich stadionach piłki nożnej. W Aachen wysłuchaliśmy jego przepięknej patetycznej „Orawy”.

Prawdziwą niespodzianką były tego wieczoru kompozycje Grażyny Bacewicz. Podobnie jak Kilar studiowała u Nadii Boulanger w Paryżu. Była również filozofką, pedagogiem i pisarką. Pierwszą kompozycję stworzyła w wieku trzynastu lat. Była autorką pierwszych oper radiowych. Zmarła, niezwykle aktywna, na zawał serca.

Zofii Wisłockiej i jej I Musici Brucellensis dziękujemy za niepowtarzalny wieczór, choć obecni na koncercie goście zgodnie twierdzili, że należy go właśnie – powtórzyć.

Marina Esser

Projekt BIRKE jest dla migrantów dodatkową szansą na zdobycie pracy Każdy coś potrafi!

WAachen żyje prawie 79.000 migrantów z około 160 różnych państw, którzy są ponadprzeciętnie dotknięci bezrobociem. Przyczyną tego jest niewystarczająca znajomość języka niemieckiego lub problemy z uznaniem kwalifikacji zdobytych za granicą. Z tych powodów wielu migrantów jest bezrobotnych lub nie pracuje w wyuczonych zawodach. Projekt BIRKE, realizowany w ramach programu „XENOS – Integration und Vielfalt”, wspierany do końca maja 2011 roku, skierowany jest do tych mieszkańców Aachen, którzy nie mają swoich korzeni w Niemczech.

Projekt ten składa się z dwóch członów. Pierwszy skierowany jest do migrantów, którzy ukończyli 25 rok, drugi do młodzieży i młodych migrantów między 15 a 25 rokiem życia. Celem projektu jest pośredniczenie w znalezieniu pracy lub miejsca nauki zawodu. Aby osiągnąć sukces wydział wspierania gospodarki i spraw europejskich miasta Aachen blisko współpracuje z firmą „low-tec” gemeinnützige Beschäftigungs- und Qualifizierungsgesellschaft mbH oraz uniwersytetem ludowym VHS Aachen.

Firma low-tec opiekuje się migrantami powyżej 25 roku życia i stara się w indywidualnych rozmowach wypracować i podkreślić zdolności i umiejętności migrantów korzystnych również dla pracodawców. Low-tec przeprowadza z uczestnikami projektu podstawowe kwalifikacje m.in. sformułowanie listu motywacyjnego lub nauka praw i obowiązków pracownika w Niemczech. Wydział wspierania gospodarki i spraw europejskich miasta Aachen nawiązuje pierwszy kontakt z lokalnymi przedsiębiorstwami, w celu przekonania pracodawców o zdolnościach i umiejętnościach migrantów, a tym samym zwiększenia ich szans na zdobycie nowej, adekwatnej pracy. Część projektu skierowana do młodzieży, koordynowana jest przez VHS Aachen. Pracownicy wydziału doradzają młodym migrantom przy wyborze zawodu, jak napisać CV oraz list motywacyjny lub na co zwracać uwagę w czasie trwania rozmowy kwalifikacyjnej. Celem projektu jest stworzenie młodym migrantom możliwości do nauki zawodu. Zainteresowani mogą zgłosić się pod numerem: 0241-4792-168 lub 0241-9571-150.

Zainteresowani mogą przyjść na konsultacje w poniedziałki od 10:00 do 12:00 i środy od 15:00 do 17:00 do budynku administracji miejskiej:

BIRKE
Berufliche Integration durch
Ressourcen- und Kompetenzerschließung
von Migrantinnen und Migranten

Verwaltungsgebäude Bahnhofplatz
Hackländerstr. 1
52064 Aachen
pokój 512 (5 piętro)

lub ustalić indywidualny termin pod numerem: 0241 / 4757 8559.

Oferta jest dobrowolna i darmowa. Dalej informacje na stronie internetowej www.birke-aachen.de lub pod numerem 0241-432-7655.

GDAŃSKA

Polnisches Restaurant Gdanska
46045 Oberhausen • Altmarkt 3
Tel.: 0208 / 620 13 75 • Info@gdanska.de • www.gdanska.de

von 11:00 bis 15:00 Uhr

Sonntags brunch

4 Stunden - ganz nach Ihrem Geschmack
mit Live-Musik

Roger Melis

Fotografien 1965 – 1989

Eine Ausstellung im Suermondt-Ludwig-Museum Aachen
14.11.2009 – 07.02.2010

Mit einer umfangreichen Werkübersicht des erst kürzlich verstorbenen Künstlers Roger Melis (1940-2009) stellt das Suermondt-Ludwig-Museum einen „Meister des ostdeutschen Fotorealismus“ (Die Zeit) vor. Über mehr als zwei Jahrzehnte hat Melis nicht nur den Bildjournalismus entscheidend mitgeprägt, sondern auch einen persönlichen Stil entwickelt, in dem sich wirklichkeitsbezogene und ästhetisch hoch anspruchsvolle Fotografie miteinander verbinden. Seine atmosphärisch dichten, oft symbolhaften Bilder führen

Rummel, Berlin 1969 Fotograf: Roger Melis

quer durch die Landschaften, Dörfer und Städte zwischen Ostsee, Harz und Erzgebirge sowie durch seine Heimatstadt Berlin und beschreiben mit klarem Blick und differenziert, bisweilen auch humor-

voll den Alltag im realen Sozialismus. Neben Bildern der Alltags- und Arbeitswelt stehen poetische Aufnahmen über das Leben eines kleinen Dorfes in der Uckermark, die noch eine nur am Rande von den Zeitläufen berührte Welt aufscheinen lassen. Melis' Fotografien aus der Künstlerszene haben das „Gesicht“ der neueren deutschen Literatur geprägt. Aufnahmen der Lyrikerin Sarah Kirsch oder des Liedermachers Wolf Biermann zählen heute zu den Klassikern der Porträtfotografie. Melis war für die legendäre Modezeitschrift „Sibylle“, „Wochenpost“, „Die Zeit“, „Frankfurter Allgemeine“, „Geo“, verschiedene Verlage in Ost und West und ab 1989 auch für die „Süddeutsche Zeitung“ tätig.

www.roger-melis.de

Weitere Highlights 2009/2010

www.aachen-macht-kultur.de

(Theaterstück mit anschließendem Autorengespräch)

„Lilly unter den Linden“
25.11.2009, 10.00 Uhr,
Barockfabrik

(Ausstellung)

Von der friedlichen Revolution zur deutschen Einheit
01.12.2009 – 09.01.2010,
Stadtbibliothek Aachen

(Lesung)

Susanne Schädlich: „Immer wieder Dezember. Der Westen, die Stasi, der Onkel und ich“
02.12.2009, 19.30 Uhr,
Stadtbibliothek Aachen

(Ausstellung)

SchönWarm - Die Kultur des Heizens zwischen Renaissance und Kaiserzeit
28.11.2009 – 31.01.2010,
Couven-Museum

(Festival)

Schrittmacher Festival – tanz und tanzartiges von heute
18.02.2010 – 20.03.2010,
Ludwig Forum (in Mulde und space)

(Ausstellung)

Von Ostereiern, Hasen und alten Bräuchen
20.02.2010 – 10.04.2010, Couven-Museum

(Ausstellung)

Hans von Aachen (1552-1615) – Hofkünstler in Europa
11.03.2010 – 13.06.2010,
Suermondt-Ludwig-Museum

Ludwig Forum für Internationale Kunst

Kunst und Kultur der Gegenwart

Suermondt-Ludwig-Museum

Kunst von der Antike bis zur klassischen Moderne

Couven-Museum

Bürgerliche Wohnkultur vom Rokoko zum Biedermeier

IZM Internationales Zeitungsmuseum

Zeit(ungs)geschichte weltweit

Museum Burg Frankenberg

Aachener Stadtgeschichte und Kunsthandwerk

Zollmuseum Friedrichs

Von Zöllnern, Schmugglern und verbotenen Souvenirs

Jülicher Straße 97–109
52070 Aachen
Telefon 0241/18 07-104
Öffnungszeiten: Di–Fr 12–18 Uhr,
Do bis 20 Uhr, Sa/So 11–18 Uhr
Öffentliche Führung: So 12 Uhr
Eintritt: 5, ermäßigt 2,50 Euro
www.ludwigforum.de

Wilhelmstraße 18
52070 Aachen
Telefon 0241/47980-0
Öffnungszeiten: Di–Fr 12–18 Uhr,
Mi bis 20 Uhr, Sa/So 11–18 Uhr
Öffentliche Führung: So 12 Uhr, Mi 18.30 Uhr
Eintritt: 5, ermäßigt 2,50 Euro
www.suermondt-ludwig-museum.de

Hühnermarkt 17
52062 Aachen
Telefon 0241/432-4421
Öffnungszeiten: Di–So 10–18 Uhr,
Öffentliche Themenführung: Sa 15 Uhr
Öffentliche Führung: So 11.15 Uhr
Eintritt: 5, ermäßigt 2,50 Euro
www.couven-museum.de

Ab Mai 2009 bis Frühjahr 2010
Markt 39, Haus Löwenstein
52062 Aachen
Telefon 0241/432-4910
Bürozeiten: Di–Fr 9.30–17 Uhr
Führungen nach Absprache
Eintritt frei
www.izm.de

Bismarckstraße 68
52066 Aachen
Telefon 0241/432-4410
Öffnungszeiten: So 11–14 Uhr
Öffentliche Führung: So 11 Uhr
Eintritt: 1, ermäßigt 0,50 Euro
Gruppenführungen nach Anmeldung
www.burgfrankenberg.de

Horbacher Straße 497
52072 Aachen
Telefon 0241/9970615
Öffnungszeiten: jeden 1. und 3. So
11 und 14.30 Uhr Führungen
für Einzelpersonen und Familien
Eintritt frei
Gruppenführungen nach Anmeldung
www.zollmuseum-friedrichs.de

www.aachen-museen.de

Polskojęzyczne media w Niemczech

Nasylenie rynku polskojęzyczną ofertą medialną w Niemczech jest stosunkowo duże. Nawet nieograniczony dostęp do polskich mediów w Niemczech nie stłumił zainteresowania ofertą polonijną.

Niewiele się zmieniło po 1989 roku w krajobrazie polskojęzycznych mediów drukowanych i radiowych w Niemczech. To jest ich słabość – twierdzi ich znawca, dziennikarz, Marcin Idziński, wieloletni pracownik Radia Wolna Europa w Monachium. I jednym tchem dodaje, że nad tą słabością góruje „ogromna wartość tych mediów”, jaką są ludzie, którzy je tworzą „z najsilniejszej pasji” – podkreśla.

Różnorodność mediów

W Niemczech wydawanych jest po polsku około 40 tytułów prasowych, mało- i wielkonakładowych. Rozdaje się je lub sprzedaje w liczbie ok. 22 tysięcy egzemplarzy miesięcznie. Codziennie można przez co najmniej godzinę słuchać w Niemczech 8 polskich stacji radiowych, w tym jednego programu w języku polskim o zasięgu ogólnokrajowym, kiedyś w RBB, a od stycznia 2009 roku w Funkhaus Europa. Rozgłośnia Deutsche Welle nie emituje już polskiego programu radiowego, oferuje natomiast od czerwca tego roku multimedialną stronę internetową. W sieci jest także ponad 50 polskich stron www redagowanych w Niemczech.

Ta oferta jest dopasowana do potrzeb, bardzo różniących się od siebie, regionalnych środowisk polonijnych. – „Stworzenie jednego medium dla wszystkich odbiorców jest niemożliwe” – twierdzi Renata Thiele, redaktorka naczelna „polregio”, która przeprowadziła badania na ten temat.

Czasopisma „Info & Tipps” oraz „Samo życie” wychodzące w Niemczech po polsku mają zasięg ogólnokrajowy. Informują o wydarzeniach i zamieszczają rady praktyczne, ale nie są czasopismami sensu stricto polonijnymi. Typowymi polonijnymi czasopismami nie są także dwujęzyczny „Dialog” oraz wychodzący w regionie przy-

granicznym Görlitz/Zgorzelec „Region Европы”, chociaż autorami zamieszczanych w nich artykułów są także zamieszkałe w Niemczech osoby piszące po polsku.

polregio i Po-Prostu

Regionalne kwartalniki polonijne są poważnie finansowane z ogłoszeń i dlatego rozdaje się je zazwyczaj bezpłatnie. Wiele z nich ukazuje się w dwóch językach. Publikowane artykuły są pisane, w zależności od tematu, po polsku lub po niemiecku. Polonusi są dwujęzyczni, więc nie stanowi to dla nich problemu – argumentują wydawcy.

Kwartalnik „polregio”, to przykład interesującego czasopisma regionalnego. Ukazuje się od 2005 roku w Aachen, na styku trzech granic i tworzony jest z myślą o polonii niemieckiej, belgijskiej i holenderskiej. Od półtora roku „polregio” zamieszcza także artykuły po niemiecku, a jego twórcy, Renata Thiele i Wiesław Lewicki, obserwują rosnące zainteresowanie Niemców swoim czasopismem. – „To, co zamieszczamy po niemiecku, daje nam szansę na rozpowszechnienie wielu informacji o Polsce” – mówią. Aktualne informacje i artykuły ukazują się na stronie internetowej „polregio”. Ma ona 250 stałych czytelników dziennie.

Od 5 lat ukazuje się kwartalnik „Po-Prostu”. Założyła go w Monachium Anna Bulik. Impulsem było to, że kiedyś sama nie miała gdzie zamieścić ogłoszenia skierowanego do Polonii. Dlatego stworzyła własne pismo. Ten interesujący periodyk z witryną internetową zamieszcza nie tylko ciekawe materiały na tematy kulturalne i emigracyjne, ale również kobiece i zdrowotne. Ponieważ Ani Bulik udało się w ostatnim roku pozyskać nowych, bardzo profesjonalnych dziennikarzy, będzie się ukazywać na łamach monachijskiego kwartalnika więcej publicystyki. – „Będziemy recenzować wydarzenia, a nie tylko je relacjonować” – wyjaśnia redaktorka. Kwartalnik i witryna internetowa „Po-Prostu” ma już szeroki krąg czytelników także poza Bawarią.

Radio nie ptasie

W Darmstadt program radiowy po polsku w niekomercyjnej stacji lokalnej stworzył Elik Plichta. – „Od momentu, kiedy nadaje w Internecie, audycja, którą prowadzę, straciła regionalny charakter”. Radiowcem został już na studiach w Krakowie. Jest profesjonalistą i perfekcjonistą. Jego godzinna audycja po polsku stała się impulsem dla innych programów obcojęzycznych w Darmstadzie. Legendarny jest już magazyn „Bigos” Elika. W każdą sobotę od 15.00-17.00 wszystko kręci się wokół kultury i muzyki.

Alicja Gawlik-Barańska prowadzi polskie audycje w Radiu Dreyeckland we Fryburgu. – „Chcę prezentować historię Polaków na emigracji” – opowiada Alicja. Bardzo interesuje ją dziennikarstwo obyczajowe.

Osoby tworzące polskie programy radiowe i periodyki nie zarabiają na tym. „To wolontariat” – mówi Elik Plichta. Jego marzeniem jest stworzenie platformy dla polonijnych nadawców radiowych na całym świecie.

Ogólnoniemieckie medium polonijne

Dyskutowane obecnie ogólnoniemieckie medium polonijne ma pokazywać to, co jest wartościowe w krajobrazie mediów polskojęzycznych, to, o czym ze względu na ich lokalny charakter nikt nie wie. Pracuje nad tym Konwent Organizacji Polonijnych. Planowana witryna internetowa ma się nazywać „Polonia viva” czyli „Polska żywa” – wyjaśnia Wiesław Lewicki, prezes Kongresu Polonii Niemieckiej. „Stwarzamy możliwość redaktorom lokalnym, by mogli współtworzyć tę stronę czyli zamieszczać na niej artykuły dotyczące swoich regionów”. Polonia w Niemczech chce więcej o sobie wiedzieć i porozumiewać się ponadregionalnie.

Barbara Cöllen
Euranet/Deutschlandfunk

NEU ERÖFFNETES HOTEL & MEDI-SPA

Tel. +48 75 78 17 551

Adresse: Leśna-Str. 8, 59-850 Świeradów Zdrój (Bad Flinsberg), Polen

www.weisserstein.eu

– SONDERANGEBOT –

Preise ab 34,- € pro Pers. mit Frühstück

Diskutieren für Polonia Viva – ein Workshop in Jelenia Struga

Jelenia Struga, was Hirschbach bedeutet, ist eigentlich ein Ort der Stille und Entspannung. In den Bergen in der Nähe der tschechischen Grenze gelegen, mit Blick auf den dunklen Wald, aus dem sich hin und wieder Hirsche auf die Wiese herauswagen.

Man lässt hier den durch die Zivilisation geschundenen Körper zu Kräften kommen – das Wellnessangebot ist sehr umfangreich – und die Seele baumeln.

Doch dafür hatte die Gruppe von dreißig polnischen in Deutschland lebenden Medienleuten, darunter Journalisten, Redakteure, Radiomacher, Herausgeber von Printmedien und Internetseitenbetreiber keine Zeit. Sie kamen hierhin, um eine große Sache auf die Beine zu stellen: eine Internetseite für polnische Organisationen, eine Informationsplattform für alle in Deutschland lebende Menschen polnischer Herkunft und für Poleninteressierte. Ein ambitioniertes Unterfangen. Dabei

weiß jeder, wo sich zwei Polen treffen, gibt es mindestens drei Meinungen, viel Gerede, oder gar Streit.

Hier trafen sich jedoch Menschen mit großer beruflicher Erfahrung – sie leben in München, Hamburg, Berlin Darmstadt, Aachen und vielen anderen Städten der Bundesrepublik – nicht, um zu streiten, sondern um kritisch die Angelegenheit und ihre Machbarkeit zu betrachten, konstruktiv über die Voraussetzungen zu reden, Neues einzubringen und letztendlich die technische Umsetzung zu besprechen.

Die polnischsprachige Medienlandschaft in Deutschland ist bekanntlich nicht einfach, es gibt viele lokale, mehr oder weniger regelmäßig erscheinende Zeitschriften und Blätter. Einige gehören den Organisationen, andere werden von engagierten Menschen geschaffen, deren einziger Lohn die Akzeptanz, das gute Wort ihrer Leser ist. Viele verschwinden schnell, wie sie entstanden sind. Doch der Bedarf ist da und die Mittel, wie so häufig – nicht ausreichend.

Etwa zwei Millionen potenzielle polnischsprachige Leser in Deutschland sind eine Zielgruppe, um die es hier geht. Es darf nichts schief gehen und das wussten die Teilnehmer des Workshops in Jelenia Struga. Die Themenvielfalt ist sehr breit: es geht um die Darstellung polnischer Kultur und Sprache, um die Geschichte der Polonia, die Geschichte der polnisch-deutschen Beziehungen, um andere polnischsprachige Medien und last but not least um die polnische Jugend. Auch sie soll auf der Seite sich selbst, ihre Sichtweisen, ihre Probleme sowie Erfolge präsentieren. Auch regional und lokal agierende Medien bekommen auf diese Weise eine bundesweite Präsentationsplattform. Und alles soll unter einen Hut gebracht werden.

Nach drei Tagen harter Arbeit kehrten sie in ihre Städte zurück, um weiter, jeder in seinem Bereich daran zu arbeiten, dass die Internetseite „Polonia Viva“ nun Gestalt bekommt. Einen nächsten Termin für die präzise Ausarbeitung des Projektes betrachtete jeder als selbstverständlich.

Renata A. Thiele

Idealna waga dzięki uregulowanej przemianie materii

Program odżywiania poprawiającego
przemianę materii i redukcję wagi

Kontrolowany spadek wagi, bez postu i głodówek! „Nawet kiedy mało jem, nie mogę schudnąć!”

Wielu z nas spożywa zbyt mało pokarmów, które potrzebne są do prawidłowej pracy gruczołów. Centralnym hormonem regulującym przemianę materii jest insulina. Wzrost jej poziomu powoduje podwyższenie poziomu tłuszczu we krwi (cholesterol i triglicerydy); przyczynia się ona także do zwiększonego odkładania tłuszczu i do spadku poziomu hormonów biorących udział w spalaniu. Nie tłuszcz powoduje, że jesteśmy grubi, lecz nieregulowana przemiana materii i podwyższony poziom insuliny przez obecność zbyt wielu węglowodanów w spożywanych pokarmach.

- Na podstawie składu krwi analizujemy Waszą indywidualną przemianę materii
- Na podstawie tych wyników sprawdzamy, jakie pokarmy pasują do Waszego profilu przemiany materii
- Następnym krokiem jest opracowanie indywidualnego programu odżywiania, zawierającego wszystkie potrzebne dane, takie jak rodzaj, wybór, ilość odpowiednich pokarmów
- Wzrost witalności i wydajności organizmu
- Wspomaganie uregulowanego trawienia
- Poprawa pracy wszystkich zakłóconych funkcji organizmu

Peter Puchalla
Heilpraktiker

Vaalse Str. 525
52074 Aachen

Tel: 0241 / 413 40 70
Fax: 0241 / 413 40 79

internet: www.Heilpraktiker.Ac
eMail: Puchalla@Heilpraktiker.Ac

reisebüro ORTLIEB
Reisebüro Ortlieb
Wilmsdorfer Str. 5
52068 Aachen
Fax 0241 / 980 1202
<http://www.ortliebreisen.de>

Bus- & Flugtickets
Deutschland - Polen
und in alle
Europäischen Länder

Wir empfehlen unsere
Gutscheine für Reisen
und Waren aus dem
Laden "Polomannia".

Polnische Lebensmittel,
Süßigkeiten, Getränke,
Suppen uvm.

Reiseziele
Linienverkehr zu über 200 Städten in
Polen und anderen europäischen Ländern

- Belgien
- Großbritannien
- Frankreich
- Polen
- Tschechien
- Spanien
- Portugal
- Russland

**Über 100 Titel
polnischer
Zeitschriften
wöchentlich**

Tel. 0241 / 980 1200
Jetzt anrufen

Polonia Viva!

Czyli ożywają polskie media w Niemczech

Jelenia Struga F© J. Uske

Trzy dni (4-6.09.09. r.) trwała narada polonijnych dziennikarzy, na której omawiano powstanie internetowego portalu Konwentu Polonii Niemieckiej i jej stron informacyjnych pod nazwą **Polonia Viva**. Zorganizowanie i prowadzenie tego pierwszego medium wszystkich Polaków w Niemczech powierzono Kongresowi Polonii Niemieckiej.

W naszej redakcyjnej rozmowie uczestniczą: **Aleksander Zając** aktualny szef Konwentu i **Wiesław Lewicki**, szef Kongresu.

Anna Bulik w rozmowie z prezesem Kongresu W. Lewickim F© J. Uske

Anna Bulik (AB) – Konwent, a więc Polacy w Niemczech, będą nareszcie mieli profesjonalne medium. Brawo!

Aleksander Zając – Przygotowaliśmy ten projekt i liczymy na to, że zostanie on zaakceptowany przez stronę niemiecką. W obecnym świecie multimedialnym, bez strony informacyjnej w internecie nic nie istnieje. Koncepcja strony internetowej egzystuje od paru lat. Wiesław Lewicki, z godnym szacunku uporem składał co roku wnioski. Były przekładane przez stronę

niemiecką na rok następny, ze względu na to, że „sytuacja do tego jeszcze nie dojrzała”. W końcu udało nam się postawić nasz projekt na porządku dnia. Określono szereg warunków, które musimy spełnić. Spełniliśmy je, więc mamy nadzieję, że strona niemiecka uzna nasz projekt za kompletny. Projekt został właśnie przedstawiony w czasie konferencji i przedyskutowany, a dziennikarze mieli szansę zgłoszenia własnych uwag. Właśnie temu służyła ta konferencja. Teraz przedłożymy go Pełnomocnikowi Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów razem z projektem finansowym i mamy nadzieję, że zostanie on zaakceptowany.

AB – Prezesie, jakie są główne założenia programowe?

Wiesław Lewicki – Gdy misja tworzenia tego nowego medium polonijnego została mi powierzona decyzją wszystkich kolegów z Konwentu zdałem sobie sprawę z tej wielkiej, a jednocześnie zaszczepionej odpowiedzialności, bo zdążamy do tego, by nareszcie wszyscy Polacy w Niemczech, z wszystkich fał przybyłych tu przez wiele dziesiątków lat, mieli gdzie się wypowiadać i, co równie ważne, poznać się, porozumiewać się w sprawie wspólnych potrzeb, inicjatyw i działań. Cieszę się i mam nadzieję, że wypełnię to zadanie dobrze. Jak już Olek wspomniał, pracowaliśmy nad tym projektem długo i w pewnym momencie stworzyliśmy tą dziś omówioną i wspólnie zaakceptowaną platformę – portal „Polonia Viva”. Podzieliłiśmy ją na dwie części, tego nie

Twórcy mediów polonijnych w Niemczech F© J. Uske

było poprzednio – część „konwentową” oddaną bezpośrednio naszym polonijnym organizacjom, i drugą, informacyjną, dla wszystkich Polaków tu zamieszkanych. Ten portal jest nie tylko dla wszystkich organizacji polskich w Niemczech, ale również dla wszystkich, którzy chcą się porozumiewać po polsku. Polonia właściwie zmienia swoją morfologię, i trzeba tu się po protsu (nomen omen) przygotować. Ten trzydniowy workshop, dał mi, jako autorowi tego projektu, bardzo dużo ciekawych, nowych impulsów i widzę że oprócz tych generalnych pionów, jak np. kultura, historia, język, doszły jeszcze bardzo wyraźne sygnały, że musi być np. jeszcze „zagospodarowana” młodzież – bardzo dobrym działem na jej temat. Może w formie podstrony, której sama młodzież będzie moderatorem? Punkt, który mnie bardzo ucieszył, to to, że na tym workshopie byli obecni bardzo mocni redaktorzy i animatorzy polonijnych mediów radiowych, które są i bardzo ciekawe i „młode”. Mielśmy tutaj co najmniej kilku dobrych radiowców, którzy wiedzą na czym polega to medium i dla nich również musimy zrobić miejsce w naszym portalu, by byli obecni wszędzie i zawsze, gdy będą Polakom potrzebni. Bardzo się cieszę z tych nowych pomysłów, impulsów, których można by jeszcze parę wymienić, ale zobaczymy, jak się ostatecznie rozwiną. Czas pokaże. Jestem optymistą i zapraszam wszystkich do współpracy.

rozmowę drukujemy
za zgodą red. monachijskiego kwartalnika
„Po-Prostu”

Pierwszy podręcznik do nauki języka polskiego jako języka obcego w Niemczech

WITAJ POLSKO!

Po długim okresie przygotowań prowadzonych przez Niemiecki Instytut Spraw Polskich (Deutsches Polen-Institut) w Darmstadt ukazał się pierwszy w zjednoczonych Niemczech podręcznik do nauki języka polskiego w szkołach średnich. Książka została opracowana redakcyjnie przez prof. Erikę Worbs (Uniwersytet w Moguncji/Mainz), a autorkami są dr Ewa Bagłajewska-Miglus i Renata Szpigel. Projektem kierował dr Matthias Kneip z Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich w Darmstadt.

Podręcznik „Witaj Polsko!”, który ukazał się właśnie nakładem wydawnictwa Universum z Wiesbaden, jest skierowany do uczniów klas 8-12. W skład kompletu wchodzi dwa podręczniki, książka do gramatyki i płyta CD, a treść pojedynczych lekcji jest zgodna z wymogami egzaminu EPA (j. polski jako język obcy). Zeszyt do

ćwiczeń jest w trakcie opracowania.

Projekt został zrealizowany dzięki dotacjom federalnego rządu niemieckiego, który w ramach polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaźni współpracy z 1991 roku dokłada starań na rzecz zwiększania możliwości nauki języka polskiego. Pozostała część dotacji pochodzi ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Podręczniki szkolne do nauki języka hiszpańskiego, francuskiego, rosyjskiego czy włoskiego są już od lat dostępne na niemieckim rynku; takiego podręcznika do nauki języka polskiego jednak dotychczas brakowało. Także ilość osób uczących się języka polskiego w szkołach niemieckich jest na razie niewielka. Tymczasem niewątpliwie dobra znajomość tego języka jest pozytywnie postrzegana na rynku

pracy. Kontakty gospodarcze Niemiec z Polską stale zwiększają się i coraz więcej firm szuka pracowników z odpowiednią znajomością języka.

Ewa Bagłajewska-Miglus,
Renata Szpigel: *Witaj Polsko!*

Hrsg. v. Erika Worbs. Projektleitung und landeskundliche Beiträge: Matthias Kneip. Universum Verlag Wiesbaden 2009. Bd. 1 und 2, Grammatisches Beiheft und Audio-CD. (kk)

BAL ANDRZEJKOWY POŁĄCZONY Z FINALEM KONKURSU MISS POLONIA IN DEUTSCHLAND 2009 28 LISTOPAD GODZ. 19.00

PAN
KUNSTFORUM
AGNETENSTR. 2
46446 EMMERICH

OPRAWA MUZYCZNA: „REMEDIUM”
CHOREOGRAFIA: WALDEK SZYMKOWIAK
FRYZURY: FRYZJERSALON GRAZYNA
MODERACJA: ADRIAN JENDRYSIK
GRZEGORZ WAC

KARTY WSTĘPU DO NABYCIA:

AFS POLONIJNY SERWIS FINANSOWY
BURGSTR. 12
46446 EMMERICH

AFS - FINANZ
AMTSGERICHTESTR. 33
47119 DUISBURG

REISEVERMITTLUNG MIKOLAJEK:

50668 KÖLN
BREISLAUER PLATZ
BUSSTEG 6

47051 DUISBURG
AFRICATORSTR. 84

KOSMETIKSTUDIO:

ANNA
HOFFMANALLEE 42
47533 KLEVE
TEL.: 02821 99 72 20

SKLEP SŁAWIE
LOTHRINGENSTR. 33
46045 OBERHAUSEN
TEL.: 0208 4626260

REZERWACJA TELEFONICZNA: 02822 980 950

GŁÓWNY SPONSOR
(ORGANIZATOR BALU)

MEDIA:

WWW.AFS-POLONIA-DEUTSCHLAND.DE

Grossek & Meier-van Laak

RECHTSANWÄLTE

Andreas Grossek

Rechtsanwalt

- Mietrecht und WEG-Recht
- Steuerrecht
- Strafrecht
- Vertragsrecht
- Jagd- und Waffenrecht

Maria-Theresia-Allee 29
52064 Aachen

Tel.: +49 (0)241-55 96 9-0
Fax: +49 (0)241-55 96 9-10

Nicola Meier-van Laak

Fachanwältin für Verkehrsrecht
Fachanwältin für Familienrecht

- Ordnungswidrigkeitenrecht
- Kauf- und Vertragsrecht
- Verkehrsrecht
- Verkehrsstrafrecht
- Familienrecht

www.kanzlei-im-suedviertel.de

Tel. 0241-40 23 86

Europejskie Centrum Kultury „IGNIS” w Kolonii – listopad 2009

Wszystkie niżej wymienione imprezy odbędą się w Willi Ignis,
Elsa-Brändström-Str. 6, 50668 Köln,
t. 0221/72 51 05, e-mail: info@ignis.org

Piątek, 13 listopada, godz. 20

Noc polskiej literatury

Spotkanie z autorami
OLGĄ TOKARCZUK i MIKOŁAJEM ŁOZIŃSKIM
moderuje Dr Albrecht Lemp
Powitanie:
Jolanta Róża Kozłowska, Konsul Generalny
RP w Kolonii

Oprawa muzyczna:

Arkadiusz Bleszyński (gitara) & Krzysztof
Koziełski (kontrabas)
Wspólna impreza IGNIS-u i Generalnego
Konsulatu RP w Kolonii
(wstęp wolny)

Wtorek, 17 listopada, godz. 19

Cierpisz na bóle krzyża ?

„Zamawianie” i „zaklinanie” przy pomocy
śpiewów gardłowych (aliquotycznych)
jest prastarym sposobem leczenia bólu
krzyża, stosowanym przez syberyjskich
szamanów.

WORKSHOP prowadzi Elin Kuragina, tera-
peutka, muzykolog

muzyka: Arkadiusz Bleszyński, muzyk,
kompozytor

Zgłoszenia: t. 0152 034 034 83

(wstęp wolny)

Piątek, 20 listopada, godz. 19

Smakoloty polskiej muzyki i kuchni

„To Ty malujesz dzień”

muzyczne ekspresje - między klasyką,
jazzem i pop' em

Maria Wilczyńska (*śpiew*)

Waldemar Hinzman (*gitara*)

Zdzisław Ryczko (*skrzypce*)

Marian Kaszny (*fortepian*).

& Domowe potrawy polskiej kuchni.

Wspólna impreza IGNIS-u i Generalnego

Konsulatu RP w Kolonii

(wstęp wolny)

Wtorek, 24 listopada, godz. 20

Spotkanie Polsko-Niemieckiego To- warzystwa Filozoficznego

„Przychylność czy prawo? Co steruje społeczeństwem w nihilistycznych czasach?”

moderuje: Dr. Marek Żmiejewski.

W oczach opinii publicznej filozofia jest
wiedzą elitarną i czysto akademicką. Daje
się przytoczyć wiele powodów przema-
wiających za tym stanowiskiem: abstrak-
cyjne tematy zajęć na uniwersytetach,
pseudointelektualne dyskusje w mediach,
wyobcowane ze świata postacie, nazywa-
jące siebie filozofami. Wszyscy oni żerują
na tradycji filozoficznej i podają prze-
trawione produkty dla publiczności jako
postmetafizykę albo postmodernizm. Nic
więc dziwnego, że zdrowo myślący ludzie
chętnie konsumpcji owych dań odmawia-
ją. Jeżeli jeszcze zajmują się filozofowa-

niem, to wynika to z naturalnego uzdol-
nienia (Anlage) człowieka.

„I tak też była rzeczywistość jakaś meta-
fizyka zawsze i u wszystkich ludzi, skoro
tylko ich umysł dojrzał do spekulacji,, i tak
też zostanie na przyszłość...”

Kant „Krytyka czystego rozumu”

Owo filozoficzne naturalne uzdolnienie
jest też podstawą do naszych dyskusji,
które są otwarte dla wszystkich zaintere-
sowanych.

Informacji udziela:

Dr. Marek Żmiejewski, t. 0176 238 280 60
(wstęp wolny)

Czwartek, 26 listopada, w godz. 15 - 19

50 z plusem na karku... no i co?
Wszystkich młodych powyżej pięćdziesiąt-
ki, którzy lubią towarzystwo, rozrywkę i
czarowne klimaty, zapraszamy serdecz-
nie na czwartkowe spotkania.

W każdy drugi i czwarty czwartek mie-
siąca. Przyjdź i odkryj świat pełen niespo-
dzianek! Czekamy! (wstęp wolny)

Piątek, 27 listopada, godz. 20

Konsulat Generalny RP w Kolonii

zaprasza do Ignis-u na Andrzejki (wstęp
wolny)

Niedziela, 29 listopada, godz. 15

Popołudnie z Jazzem

w godz 16,00 - 18,00 gra zespół „Cafe De
Cologne” od godz.18,00 - jamsession
(wstęp wolny)

Porady: Potrzebujesz porady, rozmowy? zadzwoń (t. 0221/732 72 81) w środy w godz. 15,00 - 18,00.

WWW.POLBUCH.DE

JANUSZ LATKA

POLNISCHE VERSANDBUCHHANDLUNG

POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

POSTFACH 2119, 50374 ERFURT

TEL. 02235-989 373 INFO@POLBUCH.DE

DUŻY WYBÓR POLSKICH KSIĄŻEK - NOWOŚCI,
BESTSELLERY, LITERATURA FACHOWA,
ANTYKWARIAT, DVD, CD.

LISTY TYTUŁÓW WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

Księgarnia z tradycjami od 1984 roku

ADWOKACI I MEDIATORZY

LILIANE SCHIEWEK-STEINBUSCH

ze znajomością języka polskiego

prawo rodzinne i prawo opiekuńcze
prawo najmu i prawo międzynarodowe

tel.: +49-(0)241-50 90 52

e-mail: l.schiewek-steinbusch@t-online.de

THOMAS EUE

prawo pracy
prawo spółek handlowych
prawo handlowe i prawo spadkowe

tel.: +49-(0)241-50 90 51

e-mail: teue@kanzlei-eue.de

Wspólny faks: +49-(0)241-50 90 53

Wspólne biuro: Frankenstraße 6 • 52070 Aachen

Brauweiler łączy Nadrenię z Polską Fascynacje nauczyciela historii

„Rycheza była kobietą, która mnie zawsze fascynowała”, opowiada Peter Schreiner swoją opowieść o długoletniej pracy i przyjaźni polsko-niemieckiej. Peter Schreiner przybył jako nauczyciel historii do nieznanego mu miejscowości Bauweiler, niedaleko Kolonii. I tam odkrył pierwsze ślady historii, które poprowadziły go do poznania całkiem innej Polski niż w ówczesnych czasach. W 1977 roku założył Towarzystwo Historyczne w Brauweiler.

P. Schreiner i Z. Tworus F. Pisarek

Rycheza pochodząca z Nadrenii, średniowieczna królowa Polski, po śmierci męża Mieszka II przybyła do Brauweiler, aby w 1048 roku wybudować kościół i wzmocnić opactwo benedyktynów. Zarówno dla Rychezy, jak i dla Petera Schreiner Brauweiler stało się drugim domem i nową ojczyzną.

„Na początku nikt nie znał Królowej Polski Rychezy, dlatego miałem dużo do zrobienia...” – opowiada Peter Schreiner – „dużo do opowiedzenia o opactwie benedyktynów w Brauweiler oraz o średniowiecznej historii łączącej oba narody polski i niemiecki, o ślubie Mieszka II i Rychezy oraz o narodzinach Kazimierza Odnowiciela”.

W sierpniu 1989 r. Peter Schreiner wyrusza do „dalekiej” Polski, znanej mu tylko z kart historii. Pierwszy wyjazd śladami Rychezy wspomina ze łzami w oku: „Wtedy nie było to takie proste wyjechać do Polski, już na granicy z DDR naszą grupę źle

potraktowano, ale w Polsce wszyscy byli nadzwyczaj mili i przyjaciele. Poznałem nowych przyjaciół, polską gościnność oraz nowy kraj”.

Peter Schreiner wiele przeżył w trakcie budowania swoich polsko-niemieckich przyjaźni. Pewnego dnia przybył z opactwa benedyktynów w Tyńcu ojciec Zygmunt Galoch. „To nie było takie proste do zorganizowania, gdyż granice między Polską i Niemcami były jeszcze zamknięte. Pomimo to Peter Schreiner postanowił, aby kolejną część niemiecko-polskiej historii zapisać pod hasłem „Królowej Rychezy”, wówczas mogliśmy porozmawiać o historii benedyktynów żyjących zarówno w Nadrenii jak i Małopolsce”.

Co kilka lat, a w tym roku 2009 po raz trzeci odbyły się w Brauweiler „Dni Niemiecko-Polskiego Pojednania”. W ramach tych Dni pod hasłem Tygodnia Pamięci – od 30 sierpnia do 6 września – upamiętniona została 70-ta rocznica wybuchu II wojny światowej. Odbyły się wykłady, dyskusje, koncerty i wystawy oraz lekcje dla młodzieży. „Szkoda, że zwyczajni mieszkańcy Brauweiler nie zostali zaproszeni do uczestnictwa w tych ważnych wydarzeniach – podkreśla Peter Schreiner. Przecież to głównie mieszkańcy Brauweiler powinni wiedzieć więcej o swojej sławnej królowej. W tym roku po raz pierwszy wręczono też nagro-

J. Rütgers wręcza W. Bartoszewskiemu nagrodę im. Królowej Rychezy F. Pisarek

dę im. Królowej Rychezy Ministrowi Władysławowi Bartoszewskiemu za szczególne zasługi dla porozumienia polsko-niemieckiego.

Nagrodę ufundowaną przez rząd Nadrenii Północnej-Westfalii wręczył premier Jürgen Rütgers, który w swoim przemówieniu podkreślił, że porozumienie i pojednanie są centralnym elementem relacji z Polską. „Z czasem kultury się ze sobą stopiły, ale korzenie nie zostały zapomniane. Powodzenie integracji jest ważną częścią historii Nadrenii Północnej-Westfalii i oznaką ścisłego związku z Polską” – zaznaczył w komunikacie.

Spoglądając na przeszłość prof. Bartoszewskiego jako więźnia obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu widzimy pewne nawiązanie do historii obozu – gestapo, którego siedziba mieściła się w czasie II wojny światowej w Brauweiler. Z tego okresu pozostał już ostatni żyjący pracownik przymusowy, Polak Zygmunt Tworus. Zarówno on, jak i inni więźniowie obozów koncentracyjnych oraz specjalnie zaproszony do tego prof. Bartoszewski przyjęli w sposób symboliczny kamień z muru więzienia gestapo w Brauweiler, ofiarowany przez członków Fundacji Królowej Rychezy. Kamień ten jako archetyp historii trafi na Kopiec Pamięci i Pojednania w Oświęcimiu.

Patrząc w przyszłość, Peter Schreiner twierdzi, że jeszcze przed sobą ma sporo wyzwań. Jednym z nich to zaplanowany na sierpień 2010 roku wyjazd pod hasłem „Śladami Królowej Rychezy”. Miastem docelowym tej podróży studyjnej będzie Gniezno, siedziba pierwszych Piastów. Oprócz Wielkopolski miłośnicy historii zwiedzą Kraków i opactwo benedyktynów oraz inne zakątki Polski.

Hanna Michalowska-Duckwitz

www.ubezpieczenia.de

Jak kafełkarz Artur K. z Witten zaoszczędził ponad 1500 Euro na ubezpieczeniu auta?

Dlaczego Piotr S. płaci o połowę niższą składkę do KRANKENVERISCHERUNG?

Wirtschaftskanzlei Polonia UG haftungsbeschränkt
Tel.: 02202-189606 lub 0172-2672428

www.podatki.de

To co zawsze chciałbyś wiedzieć
a twój radca podatkowy zdradza to
tylko swoim najlepszym klientom.

Księgowość już za 49 Euro / m-c

Zorro balances SL., Asesoramiento fiscal
Tel.: 0151-23 63 82 92

adwokaci • Rechtsanwälte

ADWOKACI I MEDIATORZY

Liliane Schiewek-Steinbusch

☎ 0241 / 50 90 52

✉ l.schiewek-steinbusch@t-online.de

Thomas Eue

☎ 0241 / 50 90 51

✉ teue@kanzlei-eue.de

wspólny faks: +49-(0)241 / 50 90 53

wspólne biuro: Frankenstr. 6 • 52070 Aachen

Rechtsanwälte Speicher, Betzer & Kobylarczyk

☎ +49-(0)241 / 997 996 -80, -79

☎ +49-(0)241 / 997 996 77

Zapraszamy na nasze strony internetowe:

www.aixlaw.de

www.kompetenzteam-transport.de

Mariahilfstr. 13 • 52062 Aachen

architekci • Architektur

Architektur – Design – Bauplanung

Dipl.-Ing. Architekt Jacek Kaleta

Region Aachen - Heinsberg

☎ 02404 / 67 77 352

☎ 02404 / 67 77 353

✉ adb.kaleta@gmx.de

auto, moto • KFZ

motorowery, skutery, części, naprawa

Scoot & Parts

☎ +31 (0)45 / 545 95 55

☎ +31 (0)45 / 535 48 58

Nieuwstr. 146 • 6461 KA Kerkrade

KFZ-Handel • Hobby-Werkstatt

Unfallwagen An- und Verkauf

Christian Koniecko

☎ 0241 / 15 41 84

☎ 0172 / 24 06 657

Feldchen 15 • 52070 Aachen

KFZ Sachverständiger Bewertung von

Kraftfahrzeugen, KFZ-Schaden und

Gutachten

☎ 0221 / 74 62 61

Janusz Nowak ☎ 0175 / 22 36 189

✉ jnkfzsach@gmx.net

Ostheimstr. 19 • 51103 Köln

Autoglas Center

Dobielski & Keulen GmbH

Filiale Eschweiler

☎ 02403 / 9 61 82 61

☎ 0179 / 67 22 529

☎ 02403 / 9 61 82 62

An der Wasserwiese 29 a • 52249 Eschweiler

Filiale Stolberg

☎ 02402 / 1027702

☎ 0179 / 67 22 529

☎ 02402 / 1027703

Zweifaller Str. 55 • 52222 Stolberg

✉ info@autoglascenter.eu

www.autoglascenter.eu

banki • Banken

Sparkasse – kontakt polskojęzyczny

Geschäftsstelle Herzogenrath

Alexander Nogowczyk

☎ 02406 / 95650

✉ alexander.nogowczyk@sparkasse-aachen.de

biura podróży, turystyka • Touristik

HOTEL & MEDI-SPA

Biały Kamień

☎ +48 (0)75 78 17 551

www.weisserstein.eu

Leśna-Str. 8, 59-850 Świeradów Zdrój
(Bad Flinsberg), Polen

Witold Ortlieb

☎ 0241 / 980 12 00

☎ 0241 / 980 12 02

✉ kontakt@ortliebreisen.de

www.ortliebreisen.de

Wilmersdorfer Str. • 52074 Aachen

pn. - pt.

10.00-12.00 i 13.00-18.30

so. & nd.

10.00-14.00

Przewodniczka po Akwizgranie / Stadtführungen durch Aachen

Renata A.Thiele

☎ 0241 / 98 106 92

☎ 0241 / 98 106 92

✉ textera@textera.de

www.textera.de

Roermonder Str. 117 • 52072 Aachen

business

New Fashion Europe Ltd.

oferuje stały dochód w ☎ 02202 / 95 99 523

Niemczech lub w Polsce ☎ +48 22 / 21 18 554

Piotr Sikora

✉ psi@psi-art.de
z kartą Polregio 1h porady za darmo

Copy-Shop & Druck

COPY POINT

Jakub Turno

☎ 0241 / 40 23 86

☎ 0241 / 278 56

✉ turno@copy-point.de

www.copy-point.de

Sandkaulstr. 100 • 52062 Aachen

Öffnungszeiten: Mo. - Fr.

Sa.

9:00 - 18:00

9:30 - 14:00

delikatesy • Feinkost

DELIKATESY – Polnische Spezialitäten

Inh. Helena Müller

☎ 0240 / 35 55 68 81

Uferstr. 30 • 52249 Eschweiler

Polmark

Klep Polski

☎ 0241 / 99 79 76 1

☎ 0241 / 52 63 91

✉ polmark@gmx.de

Trierer Str. 275 • 52078 Aachen

pn. - pt.

11:00 - 18:00

sobota

10:00 - 15:30

SILESIA Schlesische Feinkost

☎ 0241 / 46 81 85 47

✉ silesia24@web.de

Goerdeler Str. 36 • 52066 Aachen

Öffnungszeiten: Di. - Fr.

Sa

9.00 - 18.30

9.00 - 13.00

doradztwo firm • Unternehmensberatung

System Management

Dipl.-Ing. W. Lewicki

☎ 0241 / 40 79 11

☎ 0241 / 40 11 536

✉ lewicki@s-management.de

www.s-management.de

Siegmundstr. 8 • 52070 Aachen

duszpasterstwo • Seelsorge

Niemcy

Ks. mgr. Jan Urbanek SChr.

☎ 0241 / 2 63 51

☎ 0241 / 40 11 960

✉ kontakt@pmk-aachen.de

www.pmk-aachen.de

Jakobstr. 141 • 52064 Aachen

Polskie msze w Aachen

w każdą niedzielę i w święta o
11.00 i o 16.00

w kościele Najświętszej
Marii Panny (St. Marienkirche) na
Marienplatz
(Wallstr./Aureliusstr.)

dziennikarze • Journalisten

Roma Stacherska-Jung

☎ 02132 / 911 684

Journalistin

☎ 0173 / 52 40 056

✉ rsj810@yahoo.de

Dückersstr. 6 • 40667 Meerbusch

salony fryzjerskie • Friseur

Damsko • Męski Salon Fryzjerski

KULIK

☎ 0241 / 73 579

Lütticher Str. 3 • 52064 Aachen

wt. - pt.

9.00-18.00 i 13.00-18.30

so. & nd.

10.00-14.00

fotograf • Fotoservice

FOTOKISTE • digitaler Fotoservice

Darek Manka

☎ 0241 / 50 81 58

☎ 0172 / 23 32 001

✉ digital@fotokiste.de

www.fotokiste.de

Jülicher Str. 44 • 52070 Aachen

grafika, reklama • Werbung

Afterglow GbR

☎ 0241 / 900 79 76

Werbe- & Druckagentur

☎ 0241 / 590 82 22

✉ info@afterglow.ac

www.afterglow.ac

Krugenofen 88-90 • 52066 Aachen

PP – Perfect Print

☎ 02405 / 471 84 34

Werbe- & Druckagentur

☎ 02405 / 140 95 76

Jakob Tandek

☎ 0178 / 411 36 02

✉ jt@pp-perfectprint.eu

Grossheid Str. 30 • 52080 Aachen

Adresse für Schilder- und Lichtreklame

Werbekunst Juchems GmbH

☎ 02405 / 90 93

☎ 02405 / 90 90

www.werbekunst-juchems.de

✉ info@werbekunst-juchems.de

St. Jobserstr. 35 • 52146 Würselen

|WORT|BAU|STELLE|

Philip Duckwitz und Wirtschaftsinfo-Polen

☎ 02236 / 30 50 159

✉ duckwitz@wortbaustelle.de

www.wortbaustelle.de

✉ koeln@wirtschaftsinfo-polen.de

www.wirtschaftsinfo-polen.de

Heinrichstr. 32 • 50999 Köln

komputery • Computer

Dr. PC

Piotr Gorański

☎ 0163 / 760 40 58

komputery:

✉hilfe@ac-pc.de

pogotowie komputerowe,
sieci lan/wlan, strony www

www.ac-pc.de

systemy nawigacji satelitarnej GPS: aktualizacja
oprogramowania i map, rozwiązywanie problemów
sprzętowych

kosmetyka • Kosmetik

Kosmetik, Pflege & Wellness

Anna Duda

☎ 02405 / 42 58 145

☎ 02405 / 90 90

✉ beautytherapie@web.de

St. Jobserstr. 35 • 52146 Würselen

Im Gewerbepark Aachener Kreuz, gegenüber METRO

ebay Parfum-Shop

WEP COP GmbH

☎ 02451 / 91 52 722

✉ e.wojnarska@wepcop.de

Im Mühlenhof 4 • 52531 Übach-Palenberg

Ieczenie naturalne • Heilpraktiker

Heilpraktikerin

Małgorzata Chlewicki

☎ 0241 / 18 24 307

www.therapeuten.de/chlewicki.htm

Naturheilpraxis, Kräuterheilkunde, Blutegel,

Komplex- Kalifornische Massage, Homöopathie

Ottostr. 73 • 52070 Aachen

Heilpraktiker

Udo Froneberg

Praxis für Manuelle Neurotherapie und

Nervenreflextherapie am Fuß

Termine ☎ 0241 / 41 34 07 – 0

Notfälle ☎ 0171 / 82 59 40 80

☎ 0241 / 41 34 07 – 9

✉ Froneberg@Heilpraktiker.ac

www.Heilpraktiker.ac

Vaalser Str. 525 • 52074 Aachen

Heilpraktiker

Peter Puchalla

☎ 0241 / 413 40 70

☎ 0241 / 413 40 79

✉ Puchalla@Heilpraktiker.ac

www.Heilpraktiker.ac

Vaalser Str. 525 • 52074 Aachen

Godziny przyjęć: pn. - pt.

9:00 - 12:30

pn. - wt. czw.

15:00 - 18:00

lekarze • Ärzte

lekarz pediatra / Kinderarzt

Ewa Janas-Schroeteler

☎ 02461 / 511 55

✉ www.pediatra.de

Große Rurstrasse 88-90 • Jülich

lekarz ogólny, pediatra /

Allgemeinarzt, Kinderarzt

Dr. med. Danuta Cichon-Wardas

☎ 02405 / 27 35

Bissner Str. 48 • 52146 Würselen

lekarz ogólny / Allgemeinarzt

Wojciech Drzewinski

☎ 0241 / 32 63 8

Peterstr. 20-24 • 52062 Aachen

Fachärztin für Allgemeinmedizin

dr med. ogólnej

Ärztliche Psychotherapie (psychoterapia medyczna),

stomatolog / Zahnarzt
Urszula Jarosz-Kajdrys ☎ 02402 / 3 61 49
 ☎ 02402 / 3 71 55
 Kastanienweg 15 • 52223 Stolberg-Breinig

stomatolog / Zahnarzt,
Kieferorthopädie
Anna Pasternak ☎ 02403 / 5 48 48
Thomas Pasternak ☎ 02403 / 5 45 41
 Drimborschhof 6 • 52249 Eschweiler

stomatolog / Zahnarzt
Barbara Stiller ☎ 0241 / 2 20 83
 Driescher Gäßchen 5 • 52062 Aachen
 terminy po uprzednim umówieniu

stomatolog / Zahnarzt
Dr. med. dent. Anette Wardas
 ☎ 02272 / 56 94
 Lindenstr. 47 • 50181 Bedburg

ginekolog / położnik / Frauenarzt
Dr. med. Viktor Wardas
 ☎ 0241 / 28 194
 Jakobstr. 30 • 52064 Aachen

ginekolog / położnik / Frauenarzt
J. Wasik ☎ 0241 / 2 54 08
 operacje ambulatoryjne
 Rennbahn 9 • 52062 Aachen

lekarze weterynarii • Tierärzte

przychodnie dla zwierząt / Tierarzt
Dr. Andrzej Lukomski
 ☎ 0241 / 63 53 6
 Luxemburger Ring 25 • 52066 Aachen
 Godziny przyjęć: pn. - pt. 09:00 - 11:00
 pn. wt. czw. pt. 16:00 - 18:00

Mode

Très Chic
 Damenboutique
 Büchel 23-25 • 52062 Aachen
 Öffnungszeiten: Mo. - Fr. 10:00 - 18:30
 Sa. 10:00 - 18:00

muzyka, dyskoteki • Musik

Jan Bledowski ☎ 02421 / 171 01
 Artysta muzyki, udziela
 lekcji gry na Fortepianie i ☎ jan@bledowski.de
 Keyboards. www.janbledowski.de

DJ „Bogo” Bogdan
 hity polskie, latynoskie i światowe
 na uroczystościach weselnych i innych okazjach
 sprzęt muzyczny posiadam
 ☎ 0163 / 888 74 45

nieruchomości • Immobilien

PHI GmbH ☎ 0241 / 400 87-0
Sebastian Hucz ☎ 0241 / 400 87-15
 ☎ info@phi24.de
 www.phi24.de
 Luxemburger Ring 25 • 52066 Aachen

opieka nad chorymi • Pflegedienst

ABONA 24 – Service Agentur
 Vermittlung polnischer Betreuungskräfte zur
 „24-h Betreuung“ in häuslicher Umgebung
 ☎ 0241 / 59 08 912
 ☎ info@abona24.de
 www.abona24.de

Pflegedienst
Angelus mobile Helfer ☎ 0241 / 91 28 78 - 0
 ☎ 0241 / 91 28 78 20
Cecylia Kapko / Barbara Slotwinski
 Trierer Str. 186-188 • 52078 Aachen
 Godziny otwarcia: pn. - pt. 8:00 - 16:00

Alternativer Pflegedienst Lichtstrahl
 ☎ 0201 / 35 37 53
 ☎ 0201 / 837 23 29
 www.pflegedienst-lichtstrahl.de
 Thiesstr. 49 • 45329 Essen

prace budowlane • Bauwesen

Trocken- & Akustikbau
Drabik ☎ 02405 / 42 00 22
 ☎ 02405 / 80 23 31
 ☎ a.drabik@web.de
 Im Winkel 38 • 52146 Würselen

Holzdesign Marek & Daniel Hernacki
Tischlermeisterbetrieb ☎ 0241 / 18 05 094
 - Parkett- und Dielenverlegung ☎ 0241 / 18 09 684
 aller Holz- und Verlegarten
 - Schleifservice ☎ 0177 / 78 10 871
 - Trockenbau
 - Restaurierungen ☎ danielhernacki@t-online.de

Piotr Goralski
 - drobne usługi remontowo-budowlane
 - laminat, malowanie, meble...
 ☎ 0163 / 760 40 58
 ☎ hilfe@ac-pc.de
 www.ac-pc.de

psychoterapia • Psychotherapie

Praxis für Paartherapie
 Wenn die Liebe schlafen geht...
Volker van den Boom
 Aachen + Neuss ☎ 0160 / 24 92 190
 www.volker-vandenboom.de

► siehe auch / patrz też
Dr. med. Elisabeth Hantsch

restauracje • Restaurant

GDANŃSKA
Polnisches Restaurant ☎ 0208 / 620 13 75
 ☎ info@gdanska.de
 www.gdanska.de
 Altmarkt 3 • 46045 Oberhausen

Restauracja – Hotel
Hansa-Haus
 (polskie dania na zamówienie)
 (noclegi już od 19,-€ noc/osoba)
Jolanta Langen ☎ 0241 / 55 13 80
 ☎ 0241 / 55 13 50
 ☎ hansahauss2080@aol.com
 Von-Coels-Str. 42 • 52080 Aachen

catering
event probat ☎ 0241 / 886 95 65
 ☎ 0241 / 168 61 77
 ☎ www.event-probat.de
 An der Glashütte 6 • 52072 Aachen

catering • party-service
Kuczynski ☎ 02404 / 12 39
 ☎ 02404 / 12 38
 ☎ kuczynski@t-online.de
 Theodor-Seipp-Str. 66 • 52477 Alsdorf-Ofden

POLONIA
Polnische und Internationale Küche
 ☎ 0241 / 40 22 52
 ☎ 02404 / 12 38
 ☎ info@imbiss-polonia.de
 www.imbiss-polonia.de

Marienbongard 24-28 • 52062 Aachen
 Öffnungszeiten: Mo. - Do. 11:30 - 22:30
 Fr. 11:30 - 23:30
 So. & Feiertage 13:00 - 22:00
 Sa. Ruhetag

sprzątanie obiektów • Gebäudereinigung

Artur Tarkowski ☎ 0163 / 444 87 68
Büro- & Praxisreinigung
sprzątanie biur i praktyk lekarskich
 Holsteinstr. 7 • 52068 Aachen

Transport

Euro-Service Umzüge, Kurierfahrten, Kleintransporte, Sonderfahrten
Adalbert Helmin ☎ 0241 / 44 64 767
 ☎ 0172 / 26 07 319
 ☎ helmin@es-kurierdienst.de
 Adalbertsteinweg 207 • 52066 Aachen

„POL-SPEED“ – Internationale Transporte GmbH & Co. KG
Jacek Kapko ☎ 0241 / 89 40 216-217
 ☎ 0241 / 89 40 218
 ☎ 0173 / 231 09 14
 ☎ info@pol-speed.de
 www.pol-speed.de
 Trierer Str. 950 • 52076 Aachen

tłumacze • Übersetzer

tłumacz przysięgły (vereidigt)
Alicja Bloemer – Doruchowska
 tl. jęz. polskiego, ☎ 0241 / 44 50 375
 francuskiego (polnisch, ☎ 0241 / 44 50 374
 niederländisch, ☎ info@aixterminus.com
 fanzösisch) www.aixterminus.com
 Monschauer Straße 28 • 52076 Aachen
 Wizyta po uprzednim kontakcie telefonicznym!
 Termine nach Vereinbarung!

tłumacz przysięgły (vereidigt)
Elisabeth Frankowska
 j. francusko-rosyjsko-polski
 (französisch, russisch, polnisch)
 ☎ ☎ +32 (0) 87 22 86 09
 ☎ +32 (0) 486 505 578
 51 avenue Elisabeth • B-4800 Verviers

☎☎☎ ten symbol w polu adresowym oznacza
 firmę oferującą zniżki na „Polregio Card“

Jadwiga Mühleisen
 prawnik
 tłumacz - korespondencja
 handlowa ☎ 0241 / 82 125
 j. polski; j. niemiecki ☎ info@jmuehleisen.de
 Goldammerweg 146 • 52078 Aachen

Roma Stacherska-Jung ☎ 02132 / 911 684
 tl. j. polskiego (polnisch) ☎ 0173 / 52 40 056
 ☎ rsj810@yahoo.de
 Dückersstr. 6 • 40667 Meerbusch

Renata A. Thiele ☎ 0241 / 98 106 92
 tl. j. polskiego (polnisch) ☎ 0241 / 98 106 92
 ☎ textera@textera.de
 www.textera.de
 Roermonder Str. 117 • 52072 Aachen

tłumacz przysięgły (vereidigt)

mgr Krzysztof Wiktorowicz
 tłumacz jęz. niderlandzkiego (niederländisch)
 ☎ ☎ (0031) 46 4524378
 ☎ (0031) 653 656 081
 ☎ k.wiktorowicz@home.nl
 Ardennestraat 16 • 6137LN Sittard (NL)

ubezpieczenia • Versicherungen

Stefan Pokorski ☎ 0241 / 79 54 8
 ☎ 0176 / 22 127 165
 ☎ 0241 / 70 18 30 8
 Zeppelinstr. 21 • 52058 Aachen

Wirtschaftskanzlei Polonia UG (haftungsbeschränkt)
Tomasz Śladkowski ☎ 02202 / 18 96 06
 ☎ 02202 / 95 99 525
 ☎ ts@polonia.de
 www.ubezpieczenia.de

Geschäftsstelle Ursula Harren
Tomasz Szczygielski ☎ 02405 / 50 51
 ☎ 02405 / 30 02
 www.schutzengel-team.com
 Kaiserstr. 40 • 52146 Würselen

usługi biurowe • Büroservice

Śladkowski & Partners Ltd.
Pełna obsługa ☎ 02202 / 95 99 522
firm polskich ☎ 0172 / 267 24 28
 ☎ ts@wikapo.de
 www.wikapo.de

IMPRESSUM

Herausgeber

Polregio e.V.
 Sigmundstr. 8
 52070 Aachen
 tel. +49-(0)-241-40 115 37
 fax +49-(0)-241-40 115 38
 www.polregio.eu

Redaktion

Chefredakteurin –
 Renata A. Thiele
 redakcja@polregio.eu
 +49-(0)-241-98 106 92

Redakteur – Wiesław Lewicki
 Koordination, Distribution,
 Werbung, Anzeigen
 polregio@polregio.eu
 +49-(0)-241-40 115 37

Grafik – Marcin Wesolowski

Internetredaktion – Wiesław Lewicki

Korrektorat – Aleksandra Lewicki,
 Martha Goretzki

Layout und Satz

afterglow
 Wesolowski & Lukomski GbR
 Krugenhofen 88-90
 52066 Aachen
 tel.: +49-0241-900 79 76
 info@afterglow.ac

Allen Autoren danken wir für einge-
 sandte Artikel – das ist ihr Beitrag
 zur Entstehung dieser Ausgabe von
 polregio.
 Fotonaachweis: ausgewiesen unter
 dem Bild bzw. Autor des Beitrags.

Abonnement, Distribution

polregio erscheint vier Mal im Jahr.
 Abonnementkosten betragen 12 Euro.
 In Sachen Abonnement und Distri-
 bution wenden Sie sich bitte an den
 Herausgeber Polregio e.V.

Distributionsstellen

Auf dem Gebiet des Landes NRW,
 Euregio Maas-Rhein, polnische
 diplomatische Vertretungen in der
 Bundesrepublik Deutschland.

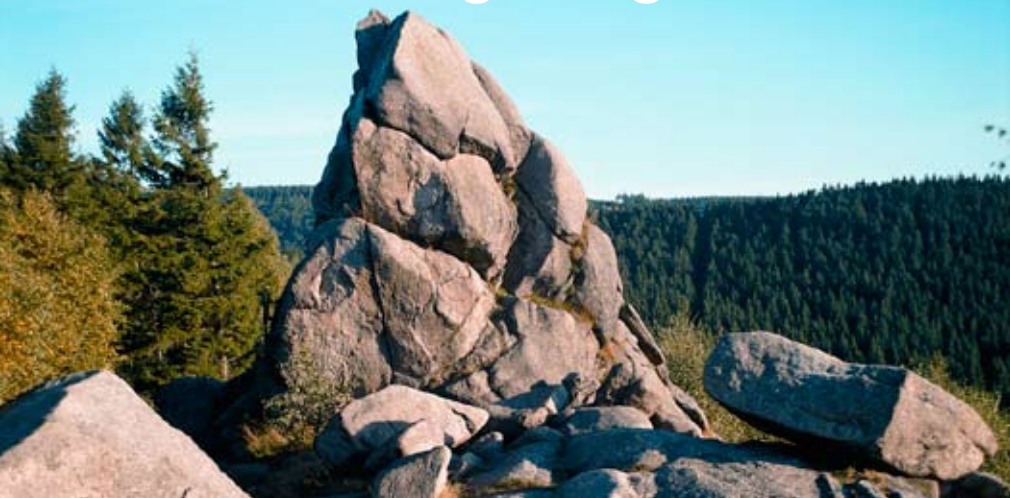
Auflage: 5000 Ex.

Titelfoto: istockphoto.com,
 J. Wolters

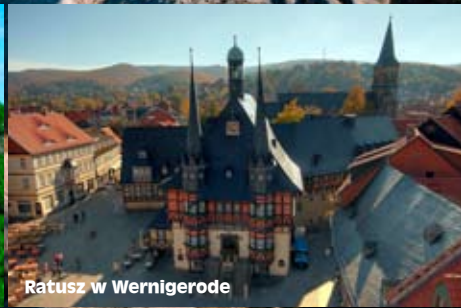
Printed in Germany
 ISSN 1864-7170

Autorisierte Beiträge geben nicht
 in jedem Fall die Meinung des Her-
 ausgebers wieder. Für unverlangt
 eingesandte Manuskripte, Fotos
 und Zeichnungen übernehmen wir
 keine Gewähr.

Góry Harcu są pełne jesiennego piękna A może do magicznego lasu?

Kolejka wąskotorowa

Ratusz w Wernigerode

My, mieszkańcy dawnego RFN-u rzadko jeździmy do dawnego „DDR-owa”. Z różnych przyczyn. Ale warto czasem zmienić poglądy – przynajmniej w kwestii podróźniczej. Bo „podróże kształca”!

Harc – pod względem geologicznym i klimatycznym, to swego rodzaju fenomen. W okresie prehistorycznym, w trakcie fałdowań, nie wyłoniły się tu pojedyncze szczyty, lecz cały masyw górski wynurzył się w całości na powierzchnię, a następnie przechylił na jedną stronę. Stąd zachowana do dzisiaj forma gór, niższych na zachodzie i wyższych na wschodzie (Brocken 1142 m!). Klimat Harcu jest też niezwykle. Wysokie partie gór mają w zasadzie klimat alpejski! Opady, szczególnie od strony zachodniej są bardzo wysokie, a huragany osiągają zimą takie prędkości jak nad Morzem Północnym, dobrze po-

nad 100 km/h. Przyczyną jest samotne położenie gór na płaskiej jak stół Nizinie Niemieckiej. Pędzące z Oceanu Atlantyckiego wilgotne i chłodne masy powietrza uderzają na „bezbronne”, stojące samotnie na wolnej przestrzeni góry o wysokości ponad 1000 metrów. Wynikiem są deszcze, śnieg w zimie i ten „alpejski” klimat na wierzchołkach.

Jeśli ktoś lubi piesze wycieczki, kocha las i góry – ten nie pożałuje pobytu w Harcu. Szczególnie jesień jest piękna dla wędrowców. W październiku, kiedy u nas w Zachodniej Europie panuje już pora deszczowa, tam zaczyna się „złota (polska?) jesień”. Ścieżki uścielone są złotą-brązowymi albo czerwonymi liśćmi, a kolory wielu drzew przypominają „Indian summer”. W powietrzu unosi się coś uspokajającego, taka leniwa, zrelaksowana atmosfera, ze

słońcem i babim latem, niczym w Polsce na jesień albo gdzieś w Massachusetts, czy Appalachach na wschodnim wybrzeżu USA.

Polecam wybrać się do Wernigerode – jeśli ktoś potrzebuje w trakcie urlopu trochę urozmaicenia kulturalnego, albo do Schierke – u stóp najwyższego szczytu Brocken, dla miłośników czystej natury. Odległość autem do obu miejscowości, np. z Bonn ok. 400 km, czyli spokojne cztery godziny jazdy z postojem.

Wernigerode – to już średniej wielkości miasteczko (znane z telewizji z reklam piwa „Hasseröder”), z ładnym deptakiem z lokalami i sklepikami, z wielkim średniowiecznym zamczyskiem na wzgórzu, na skraju miasta, z parkami, a nawet małym zoo.

Niedaleko (ok. 30 km) leżą inne historyczne miasta, jak słynne w średniowieczu z kopalni srebra **Goslar** – dawna stolica cesarska (1005-1219) czy **Quedlinburg**, dzisiaj oba znajdujące się na liście dziedzictwa kultury Unesco.

Najpiękniejsza jest południowa dzielnica Wernigerode, Nöschenrode. Stoją tu przepiękne wille z drewna o oryginalnej architekturze, ze stromymi dachami, jeszcze przedwojenne, niektóre i starsze, z pięknymi choinkami w ogrodach – ze „zdrojową” atmosferą. Niedaleko stąd wspomniany wielki średniowieczny zamek (z muzeum w środku) i „Christianenpark” – malowniczy park, skąd prowadzą dalej piękne trasy wędrowne w podnóże Harcu. Z Näschenrode jest dokładnie 20 kilometrów do Schierke, przez Elbingerode (szosa 244), piękną drogą poprzez lasy, z serpentynami, niczym w Górach Skalistych w Kanadzie.

Jeśli ktoś pragnie urlopu w stylu natury, ten będzie zachwycony pobylem w

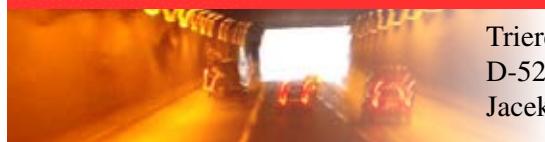
„POL – SPEED“

Internationale Transporte GmbH & Co KG

OSTEUROPA

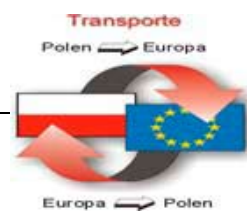
POLEN

BALTISCHE STAATEN

Trierer Str. 950
D-52076 Aachen
Jacek Kapko

TEL: +49-241-89 40 216-217
FAX: +49-241-89 40 218
Mobil: +49-173-231 09 14

info@pol-speed.de
www.pol-speed.de

Schierke. To miejscowość turystyczna u stóp najwyższego szczytu Harcu, Brocken. Schierke leży na wysokości ponad 600 metrów, więc zimą leży tam przez przynajmniej 3 miesiące śnieg.

Byłem na wierzchołku Brocken pod koniec kwietnia i całe wejście było jeszcze zalodzone i zaśniewane. Ale jesienią jest inaczej. To krajobraz z bajki. W istnym tego słowa znaczeniu. W Schierke, z dachów wielu domów czy latarni ulicznych, uśmiechają się do nas czarownice na miotłach – kolorowe kukły wielkości człowieka. Bo góry Harcu to niemiecka ojczyzna baśni i bajek. Miejscowość jest mała, ale przytulna, ma hotele i mnóstwo pokoi do wynajęcia, ceny przystępne, jest parę restauracji, dobrze zaopatrzone sklepy spożywcze i miłe kawiarnie i ciastkarnie (polecam „Brocken-Torte” – jeden kawałek jak dwa „Schwarzwälder”, a cena ta sama).

Będąc w Górach Harcu trzeba oczywiście wejść na **Brocken**. Najlepszą bazą wypadową jest właśnie miejscowość Schierke, leżąca dosłownie u stóp góry. Auto można zostawić na strzeżonym parkingu (cały dzień: 3 Euro). Są dwa wejścia: jedno łatwe, prowadzące wzdłuż drogi dojazdowej, drugie bardziej „ambitne”, ale prowadzące prawie na przełaj przez las – więc ciekawsze. Ja, idąc spokojnie, bez pośpiechu, potrzebowałem dwie godziny na wejście na wierzchołek, a z powrotem półtorej godziny. Czyli to wycieczka na pół dnia. Na szczycie jest restauracja, można więc odpocząć. No, i widoki – jeśli nie ma chmur – są wspaniałe (to jakby wejść na płaskiej nizinie na ponad 1100-metrową wieżę). Z Wernigerode można też wjechać nostalgicznym pociągami, taką dymiącą ciuchcią na sam wierzchołek. Trwa to bardzo długo, bo ciuchcia jedzie serpentynami, dyszy i gwizdże w trakcie tej wspinaczki – ale ma to swój urok i czar.

Najpiękniejszy w Harcu jest jednak sam las. Takiego nie widziałem jeszcze w Niemczech. Piękne choiny, mięciutki mech wzdłuż ścieżek na skraju lasu, między drzewami, na stokach gór – bryły skał o średnicy metr czy dwa, żadne kamyczki, praw-

Sztuczne jezioro Rappbode

dziwe skalne kolosy, leżące tam niczym olbrzymie kule armatnie między wysokimi drzewami. A jakby tego było mało, to co parę metrów rwące po stokach strumyki górskie w kolorze złota! Bez przesady, kolor wody i dna strumieni ma złotawą barwę, co przy kryształowo czystej wodzie wygląda, jakby to płynęły złote strumienie. Prawdziwego złota tam niestety nie ma, przynajmniej niewiele. Przyczyną tej magicznej farby są kryształy kwarcu. Tym niemniej już od średniowiecza szukano w Harcu złota, a sława tych „złotych rzek” dotarła nawet do Wenecji i weneccy kupcy bywali tutaj poszukiwaczami tego kruszcu.

Ale Harc to nie tylko Brocken. Przez cały maszyn górski przewijają się tysiące ścieżek dla wędrowników. Wszystko jest bardzo dobrze zagospodarowane i zadbane. Na wierzchołkach wygodne ławy i stoły z pięknego żółciutkiego drewna, gdzie można odpocząć i zjeść. Nawet drewniane skrzyneczki z drzewczkami, w środku z pieczątką (oczywiście z czarownicą) i poduszką z tuszem, aby zrobić sobie stempeł na pamiątkę, na jakim szczycie się było – stoją gotowe do użytku. A przy tym wszędzie jest pusto, szczególnie w środ-

ku tygodnia. Wędrowałem czasami cały dzień i nie spotkałem nikogo! Oczywiście nie dotyczy to wejścia na Brocken czy tras zjazdowych dla narciarzy w zimie – tam są turyści. Ale reszta – to raj dla samotników czy miłośników nieskażonej natury.

Przepiękne tereny leżą też na skraju gór, jak właśnie koło Wernigerode. Ze wspomnianego Christianenpark na południu miasta prowadzą malownicze ścieżki, śladami dawnych cesarzy niemieckich, którzy przebywali w Goslar czy Quedlinburg i wtedy wiodły ich drogi już w XI. czy XII. wieku. Wzdłuż dróg – wiele starych dębów i buków, a jak ma się szczęście, to można spotkać w drodze lisa, jelenia czy nawet szopa pracza.

Pamiętam, jak wróciłem po pół roku do Nadrenii i nie mogłem się nadziwić, jak kiepskie są tutejsze lasy w porównaniu z lasem Harceńskim – tu cieniutkie, słabe drzewka, tam te potężne dęby i choiny. No i te złote strumyki z rwącą kryształową wodą, te delikatne mchy, ta pustka i cisza. Nigdy bym nie uwierzył, gdybym nie widział, że mamy w środku Niemiec taki magiczny las!

Georg Ziaja

Debeka
Versichern • Bausparen

10 Jahre Debeka
erfahren • sicher • günstig

*Service und Hilfe für alle Mitglieder
in den Bereichen:*

- ✓ geförderte Altersvorsorge
- ✓ Kranken-
- ✓ Leben-/Renten-
- ✓ Unfall-
- ✓ Privathaftpflicht-
- ✓ Hausrat- / Glas- / Wohngebäude-
- ✓ Kfz- / Rechtsschutzversicherung
- ✓ Bausparen / Festgeldanlage
- ✓ Gewerbeversicherungen

jetzt auch in Ihrer Nähe:
Reiner Pahl

Betriebsbeauftragter
Versicherungsfachmann (BWV)
Stadionstr. 9
52249 Eschweiler
Telefon (02403) 95 15 51
Mobil (0177) 25 46 921
Fax (02403) 95 15 52
reiner.pahl@online.de
www.debeka-pahl.de

Neue Rechtslage bei Ehescheidung ab dem 01.09.2009 Mehr Gerechtigkeit bei Ehescheidung

Versorgungsausgleich

Seit dem 01.09.2009 gilt ein neues Versorgungsausgleichsgesetz, welches bei Auflösung

einer Ehe oder einer Lebenspartnerschaft mehr Gerechtigkeit bringen soll.

Während bisher insbesondere derjenige Partner, welcher zu Hause geblieben ist und

Kinder groß gezogen hat, und hierdurch wenig Geld in die gesetzliche oder private Altersvorsorge eingezahlt hat, benachteiligt wurde, soll nunmehr ein einfacherer Ausgleich erreicht werden.

Nach dem neuen Recht, welches für diejenigen Scheidungsanträge gilt, welche nach dem 01.09.2009 eingereicht werden, werden die Rentenansprüche der jeweiligen Ehepartner gesondert betrachtet und derart aufgeteilt, dass jeder der Ehepartner ein eigenes Konto bei einem etwaig vorhandenen Versorgungsträger erhält.

Für kurze Ehen oder Partnerschaften gilt eine Besonderheit, denn eine weitere Neuerung besteht darin, dass bei einer Ehedauer von weniger als 36 Monaten der Versorgungsausgleich nur auf ausdrücklichen Antrag eines Ehepartners und nicht mehr von Amts wegen durchgeführt wird.

Zugewinnausgleich

Auch der Zugewinnausgleich wurde modifiziert.

Ehepartner oder eingetragene Lebenspartner, die keine gesonderte Vereinbarung getroffen haben, leben im gesetzlichen Güterstand, und somit findet im Falle einer Trennung auf Antrag ein Zugewinnausgleich statt. Dies bedeutet, dass die jeweiligen eingebrachten „Anfangsvermögen“ der Ehepartner mit dem in der Zeit der Ehe oder Lebenspartnerschaft jeweils erwirtschafteten Vermögen verglichen wird, wobei von dem eventuell vorhandenen „Gewinn“ an den anderen Partner eventuell ein Teil abzugeben ist.

Während es sich hierbei bislang so verhalten hat, dass in die Partnerschaft oder Ehe eingebrachte Schulden eines Partners im Falle der Zugewinnberechnung unberücksichtigt blieben, werden diese zukünftig berücksichtigt, so dass sich Vorteile für den Partner ergeben, welcher dabei geholfen hat, die Schulden des jeweiligen anderen Partners mit abzutragen.

Keine Trickserien mehr

Auch sieht das neue Recht die Möglichkeit vor, bereits bei der Trennung vom Partner Auskunft über Vermögenspositionen zu verlangen. Dieses Auskunftsrecht kann notwendigenfalls durch ein vorläufiges Rechtsschutzverfahren vor Gericht schnell durchgesetzt werden, damit Vermögensverschiebungen, wie sie nach alter Rechtslage teilweise unzulässig

vorgenommen wurden, unterbunden werden. Auch diese Maßnahme soll zu einer gerechteren Aufteilung des vorhandenen Vermögens beitragen.

Wegfall des Rentnerprivilegs

Mit deutlich weniger Rente müssen nach neuer Rechtslage diejenigen Partner auskommen, welche ihre Rentenansprüche mit dem ausgleichsberechtigten Partner teilen müssen. Während nach bisherigem Recht die Rente erst dann geteilt wurde, wenn auch der ausgleichsberechtigte Partner selbst Rentner wurde, werden nach neuem Recht die Rentenansprüche sofort geteilt, so dass weniger Rente zur Auszahlung gelangt. Diese Regelung gilt jedoch dann nicht, wenn der Ausgleichsverpflichtete bei Einreichung des Ehescheidungsantrages bereits eine Rente bezieht.

Zeitpunkt der Geltung

Das neue Recht ist auf jedes Ehescheidungsverfahren anwendbar, welches nach dem 01.09.2009 in Gang gesetzt wurde. Die neuen Regelungen zum Versorgungsausgleich gelten auch dann, wenn das Ehescheidungsverfahren vor dem 01.09.2009 eingeleitet wurde und das Verfahren über den Versorgungsausgleich vor dem 01.09.2009 abgetrennt oder ausgesetzt wurde.

Marc Oliver Stinglwagner

Sprawdzamy czy dobrze ubezpieczyłeś auto.

Pełna obsługa, dobre ceny.

www.provinzial.com

Geschäftsstellenleiterin **Ursula Harren**

Kaiserstraße 40 • 52146 Würselen • Telefon 02405 5051

Kundenberater Tomasz Szczygieski

Immer da, immer nah.

PROVINZIAL
Die Versicherung der Sparkassen

Zweisprachige Erziehung bei Kleinkindern

Mit zwei Sprachen aufzuwachsen ist eine große Bereicherung. Nie lernt man eine Sprache so mühelos und natürlich wie im Kleinkindalter. Hat ein Kind zwei Elternteile, die verschiedene Sprachen sprechen, sollte ihm auf jeden Fall die Möglichkeit geboten werden, beide Sprachen zu erlernen.

Ein nicht zu unterschätzender Grund für zweisprachige Erziehung ist es, die Wurzeln des fremdsprachigen Elternteils besser zu verstehen und sich mit der Verwandtschaft zu verständigen. Wenn man eine Sprache beherrscht, kann man sich der Kultur des jeweiligen Landes viel besser annähern.

Oft stellt man sich die Frage, ob man sein Kind von Anfang an mit anderen Sprachen konfrontieren bzw. erziehen soll. Viele Experten empfehlen, Kinder so früh wie

möglich an zu erlernende Sprachen zu gewöhnen. Jedoch sollte die Methode „eine Person – eine Sprache“ beherzigt werden, was bedeutet, dass jedes Elternteil eine andere Sprache mit dem Kind spricht.

Für mich steht fest, dass unser Sohn zweisprachig erzogen werden soll. Bei mir war das der Fall und ich finde es gut. Ich bin sehr glücklich darüber, dass meine Eltern mir die polnische Sprache und die Kultur von Anfang an näher gebracht haben. Tagsüber spreche ich mit unserem Sohn Polnisch und mein Mann mit ihm Deutsch. Aber natürlich spreche ich mit ihm auch beide Sprachen, wenn wir alle zusammen sind. Selbstverständlich mache auch ich mir Gedanken, welchen Einfluss eine zweisprachige Erziehung auf unser Kind macht. Wird er beide Sprachen unterscheiden können oder sie durcheinander bringen? Mein eineinhalbjähriger Sohn

versteht polnische Wörter und reagiert darauf, wenn ich mit ihm spreche. Jedoch liegen ihm deutsche Wörter mehr, was wohl daran liegt, dass er mit Gleichaltrigen und Erwachsenen in seinem Alltag zu tun hat, deren gemeinsame Sprache Deutsch ist. Das Optimale gibt es wohl nicht, aber ich finde es wichtig, dass er beide Sprachen von Anfang an wahrnimmt.

In Polen geboren, in Deutschland aufgewachsen und in Belgien lebend ist genau das bei mir der Fall. Würde es die Sprache „Europäisch“ geben, dann wäre vielleicht vieles einfacher, aber bestimmt auch langweiliger. Falsch wäre es, eine Sprache vorzuenthalten, denn jede Sprache ist ein Geschenk.

Martha Goretzki

Vermittlung polnischer Betreuungskräfte zur "24-h Betreuung" in häuslicher Umgebung

ABONA24
ServiceAgentur

Chcesz zostać opiekunem /
opiekunką osób starszych
w Niemczech?
Skontaktuj się z nami
telefonicznie lub napisz maila.

Sie haben Fragen oder wünschen ein individuelles Preisangebot? Rufen Sie uns an !

Tel.: 0241-5908912 E-mail: info@abona24.de www.abona24.de

Geschäftsführer: Lesława Duda

Weihnachten und Silvester

Bestellen Sie bis zum 19. Dez. Fische oder Meeresfrüchte für Ihr Weihnachtsfest und bis zum 29. Dez. für Ihre Silvesterfeier. Holen Sie diese fangfrisch am 24. Dez., bzw. 31. Dez. zwischen 7 und 12 Uhr ab.

telefonische Bestellung
0241 - 15 91 73

Gut-Dämme-Str. 10-12
52070 Aachen
Tel.: 0241-15 91 73

Mo. geschlossen / Di.-Fr. 7:00 - 19:30 Uhr / Sa. 7:00 - 13:30 Uhr

Szpital w Śremie

Śrem znajduje się w centralnej części Wielkopolski. Szpital świadczy usługi zdrowotne w ramach 13 oddziałów, 7 pracowników i 3 poradni. Dzięki przeprowadzanej od 2007 r. modernizacji i systematycznie wprowadzanym zmianom organizacyjnym jest jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się szpitali w Wielkopolsce.

Do najprężniej rozwijającej się dziedziny usług śremskiego szpitala zaliczyć należy chirurgię ortopedyczną oferowaną przez Oddział Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu. Oddział ten korzysta z najnowszych osiągnięć medycyny i techniki medycznej. W zakres jego działania wchodzi diagnostyka, leczenie operacyjne i pooperacyjne związane z chorobami i urazami stawów kończyn górnych i dolnych oraz kręgosłupa.

Za sprawą Dyrekcji zespół Ortopedów prowadzony pod kierownictwem doktora Grzegorza Szperzyńskiego znalazł w tej położonej zaledwie 40 km od Poznania miejscowości korzystne warunki do rozwijania swoich umiejętności. Na uwagę zasługuje fakt, iż ortopedzi kontynuują filozofię i metody operacyjne propagowane przez Profesora Tadeusza Trzaskę, którego są wychowankami i przez wiele lat razem z nim pracowali, tworząc jeden z najlepszych zespołów ortopedycznych w Polsce. Ich specjalnością była mało inwazyjna i wówczas nowatorska metoda artroskopii stawu kolanowego.

Obecnie do najczęściej wykonywanych zabiegów zaliczyć można:

- endoprotezy stawów,
- rekonstrukcje artroskopowe więzadeł krzyżowych kolana,
- operacje na łąkotkach,
- operacje na chrząstce stawowej,
- operacje stawu rzepekowo-udowego,
- operacje błony maziowej,
- operacje stawu skokowego i ścięgna Achillesa,
- biodro trzaskające,
- operacje zespołów uciskowych nerwów obwodowych,
- operacje stopy,
- operacje korekcyjne osi kończyn,
- operacje barku.

Od kwietnia bieżącego roku placówka wykonuje operacje wszczepienia endoprotezy stawu ramiennego, które zwykle dokonywały tylko ośrodki kliniczne. Do tej pory pacjenci z Wielkopolski oczekiwać musieli na tego typu zabieg w długich kolejkach w poznańskiej klinice. W Śremie stały się one już standardem.

Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszych metod diagnostycznych i leczenia, wysoce wykwalifikowanemu zespołowi

lekarzy, nowoczesnemu zapleczu technologicznemu, jak również współpracy z czołowymi dostawcami sprzętu medycznego szpital daje szansę pacjentom na szybki powrót do pełnej sprawności.

Wysoki poziom świadczonych usług potwierdzony został uzyskaniem certyfikatu ISO 9001:2000. Wszystko to powoduje, że szpital w Śremie może ubiegać się o miano lidera w swojej dziedzinie.

Oddział Ortopedii
i Traumatologii
Narządu Ruchu

Specjalistyczne leczenie ortopedyczne
Wysokiej klasy personel

Szeroki zakres procedur ortopedycznych:

- ♦ endoprotezy stawów
- ♦ rekonstrukcje artroskopowe więzadeł krzyżowych kolana
- ♦ operacje na łąkotkach
- ♦ operacje na chrząstce stawowej
- ♦ operacje stawu rzepekowo-udowego
- ♦ operacje błony maziowej
- ♦ operacje kręgosłupa

- ♦ operacje stawu skokowego i ścięgna Achillesa
- ♦ operacje barku
- ♦ biodro trzaskające
- ♦ operacje zespołów uciskowych nerwów obwodowych
- ♦ operacje stopy
- ♦ operacje korekcyjne osi kończyn

Wymienione procedury to tylko część wykonywanych zabiegów w ramach oddziału Ortopedycznego

Więcej informacji: www.szpital-srem.pl

e-mail: b.barbukow@szpital-srem.pl

Śrem, ul. Chełmońskiego 1, Tel. +48 797 188 004

O początkach polskiego drukarstwa i niemieckich drukarzach Siła przyciągania słowa drukowanego

Ojczyzną drukarstwa w Europie są Niemcy. W drugiej połowie XV wieku wybuchła tu swego rodzaju technologiczna rewolucja, która wraz z nieco późniejszym odkryciem Ameryki znacząca, jak uważają niektórzy historycy, wyznaczyła koniec średniowiecza i początek ery nowożytnej. Dzięki technice drukarskiej można było w o wiele krótszym czasie wyprodukować wielkie ilości kopii pierwodruku. Ówczesni „przedsiębiorcy” wyczuli ogromne znaczenie tego wynalazku.

Jan Gutenberg (jego ojciec nazywał się jeszcze Gensfleisch) wydrukował w Moguncji (Mainz) w latach 1452-1455 pierwsze książki, m.in. słynną Biblię. W błyskawicznym tempie otwierano nowe drukarnie: Straßburg 1458 r., Bamberg 1460 r., Kolonia 1465 r., Augsburg 1468 r., Norymberga 1470 r. itd. Równocześnie zaczęło rozprzestrzeniać się drukarstwo w całej Europie, najpierw we Włoszech – w Rzymie w 1467 r. czy w Wenecji w 1469 r. – prawie jednocześnie we Francji (w Paryżu w 1470 r.) i Szwajcarii (w Bazylei w 1470 r.).

Kraków poprzez swoje powiązania gospodarcze, przede wszystkim z południem Niemiec należał do awangardy europejskiego drukarstwa. Pierwszą drukarnię w Krakowie utworzono już w 1473 roku, a więc wcześniej niż w Londynie (1480 r.), Holandii (Delft 1476 r.), Danii (Odense 1482 r.) czy Szwecji (Stockholm 1483 r.), nie wspominając już o Rosji, gdzie drukarstwo dotarło 100 lat później (Moskwa 1564 r.).

W Polsce się drukuje

Pierwszym drukarzem w Polsce był Kaspar Straube z Bawarii (Caspar de Bavaria), który przywędrował do Krakowa w 1473 roku i otworzył własną pierwszą drukarnię na ziemiach polskich. Pierwszym jego drukiem był kalendarz astronomiczny na rok 1474 „Calendarium Cracoviensis”, wydany po łacinie. Dwaj następni drukarze to Jan Pepelau und Jan Krüger, którzy drukowali w Krakowie w latach 1483-84. Po nich pojawił się Szwajpolt Fiol z Frankonii, który w latach 1490-92 wydrukował m.in. 4 księgi liturgiczne w języku cerkiewnosłowiańskim. Oczywiście była to potwarz, obraza dla kościoła katolickiego, który szybko zabronił mu dalszego druku. Tym niemniej są to pierwsze na świecie księgi drukowane cyrylicą. Jak wiadomo, drukarstwo i jego niebывалы rozwój, były przede wszystkim lukratywnym interesem. Druk

ksiąg dla kościoła prawosławnego w katolickim Krakowie nie był też niczym innym, jak próbą zrobienia „wielkiego interesu” poprzez sprzedaż tych druków w całej Europie Wschodniej.

Wszystkie druki pierwszego okresu drukarstwa w Europie z XV wieku zwą się „inkunabulami”, od łac. incunabula, powłoki, kołyska, co wiązało się ze sposobem druku ruchomymi trzcionkami. Oprócz krakowskich jeszcze trzy drukarnie z tego pionierskiego czasu znajdowały się na terenie dzisiejszej Polski: w Malborku (1492 r.), Gdańsku (1498 r.) i Wrocławiu (1475 r.). Właśnie we Wrocławiu ukazały się pierwsze teksty w języku polskim – w drukarni Kaspera Elyana wydrukowano modlitwy „Ojcze nasz”, „Zdrowaś Mario” i „Wierzę w Boga”. Wszystkie inne teksty drukowano w tym czasie w łacinie.

Kto ma pieniądze, drukuje

W pierwszej połowie XVI. wieku przeżyło drukarstwo w Krakowie prawdziwy „boom”. Około osiemnastu drukarni działało w Krakowie w tym okresie!

Najbardziej znani drukarze to Kasper Hochfeder, Jan Haller, Florian Ungler, Hieronim Wietor i Maciej Szarffenberg. Podobnie, jak i w innych europejskich krajach pierwsi drukarze w Polsce pochodzili z Niemiec. Byli to tak zwani „Wanderdrucker”, czyli „wędrowni drukarze”, którzy wędrowali od miasta do miasta, najczęściej zamawiani przez kościół, dwór, radę miejską czy uniwersytet, czyli instytucje, które posiadały pieniądze i władzę. Bo wyposażenie drukarni było majątkiem! Wędrowny drukarz, jadąc do następnego miejsca pracy brał najczęściej ze sobą trzcionki i całe wyposażenie warsztatu.

Kasper Hochfeder drukował przedtem w Norymberdze i Metz, zanim przybył do Krakowa. Tu drukował przede wszystkim dla Uniwersytetu Krakowskiego, który obok kościoła katolickiego i królewskiego dworu, był największym zleceniodawcą krakowskich typografów. Hieronim Wietor przybył do Krakowa z Wiednia, ale studiował przedtem na Akademii Krakowskiej, zaś znana rodzina drukarzy Szarffenbergów pochodziła ze Śląska, z Wrocławia. Jan Haller pochodził z Rothenburg ob der Tauber, a Florian Ungler, podobnie jak pierwszy drukarz krakowski Kaspar Straube, pochodził z Bawarii (Florian Bawar).

Pomnik Gutenberga przed katedrą w Moguncji
©F. I. Staudacher, Sept. 2005 (<http://de.wikipedia.org>)

Tu się drukuje w różnych językach

Niektóre druki krakowskie, jak „Tractatus de duabus Sarmatiis” Macieja z Miechowa, z roku 1517 wytłoczone w drukarni Hallera, zdobyły europejską sławę. Już w roku 1518 wydrukowano to dzieło powtórnie w Augsburgu, a potem w innych miastach. Pierwsza książka wydrukowana w całości w języku polskim ukazała się w 1513 roku u Floriana Unglera. Był to „Raj duszny” Biernata z Lublina. Charakterystyczny dla Krakowa był też druk książek w wielu językach obcych, co świadczy o multikulturalizmie miasta. Oprócz wspomnianych pierwszych na świecie druków cerkiewnosłowiańskich (1491), był Kraków ojczyzną pierwszych druków w języku węgierskim (1527), drukowano tu w języku greckim i hebrajskim (1534, Samuel Helicz), oczywiście dalej po łacinie, po niemiecku i po polsku.

Amerykańscy autorzy Barbara i Brent Bowers opublikowali w roku 1999 listę rankingową „1000 postaci tysiąclecia”. Na pierwszym miejscu znalazł się zdecydowanie Jan Gutenberg – nawet przed Krzysztofem Kolumbem i Marcinem Lutrem! Świadczy to o wielkiej roli wynalazku druku. Jako ciekawostka – miejsca Polaków w tej liście: na 18. Mikołaj Kopernik, na 75. Maria Skłodowska-Curie, a na 134. Lech Wałęsa.

Jurek Ziąja

Die (W)einführung von A bis Z

Es wird immer mehr Wein getrunken. Mit immer größerem Interesse und immer größerer Neugier. Oft sprechen wir über Geruch und Geschmack des Weines. Das ist selbstverständlich subjektiv – und gibt lediglich Aufschluss über eine Momentaufnahme. Beim Genuss einer Flasche Wein darf die Tagesform des Trinkenden nicht unterschätzt werden. Wenn man müde oder gestresst ist, schmeckt ein Wein ganz anders als in entspannter Atmosphäre.

Ein ganz interessantes Thema sind önologische Fachausdrücke. Häufig fehlen uns die Worte, wir wissen nicht, wie wir den Geschmack eines Weins definieren, beschreiben sollen. Und für einen Weinliebhaber sind sie unerlässlich! Ich möchte Ihnen den ersten Teil der wichtigsten Begriffe näher bringen. Vielleicht finden auch Sie Spaß daran, über Wein wie ein Profi zu sprechen.

ABGANG – das ist unser Empfinden nach dem Herunterschlucken des Weins. Von unterschiedlicher Länge und Intensität. Je länger der Geschmack anhält, desto besser ist die Qualität des Weines. Einen langen Abgang haben alkohol- und körperreiche Weine.

ABGEBAUT – so beschreiben wir einen Wein, der seine Frische und Frucht durch zu lange oder unsachgemäße Lagerung verloren hat, er schmeckt platt und langweilig.

AGGRESSIVITÄT – wird beim Empfinden von unangenehmer Härte im Geschmack und teilweise auch im Geruch erkannt; zurückgeführt wird sie auf hohe Säure und mangelhafte Reife.

APFELSÄURE – unreife, harte Säure, die einen eckigen, kantigen Geschmack verursacht; die Ursache für diese Empfindung sind kalte, regnerische Jahre.

ARM – der Wein ist kurz im Abgang, hat wenig Säure und Alkohol.

AUSDRUCKSLOS – ist ein Wein ohne große Entfaltung von Aroma und Geschmack.

AUSGETROCKNET – Weine, deren Extrakt, Frucht und Süße verloren gegangen sind; im Vordergrund stehen Alkohol und Säure; solche Weine bauen nur noch ab.

AUSGEWOGEN – so sprechen, wir wenn sich ein Wein im Gleichgewicht von Duft, Frucht, Fett, Extrakt und Alkohol befindet; verwandte Begriffe sind Balance und Harmonie.

BARRIQUE – verwenden wir bei Weinen, die in kleinen, neuen Eichenfässen gereift sind; Barrique-Weine riechen und schmecken nach Vanille, Toastbrot, Mandeln, Kaffee und gerösteten Nüssen; zu viel davon kann penetrant und aufdringlich sein.

BISS – hat ein Wein mit fester Struktur und Säure.

BITTER – schmecken junge Weine mit unreifen, hohen Tanninen; im frühen Entwicklungsstadium normal, in anderen Fällen eine fehlerhafte Entwicklung

BLANK – Wein, der durch und durch klar erscheint.

BLIND – trüber Wein, z.B. durch aufgerütteltes Depot (Bodensatz) oder fehlerhafte Entwicklung in der Flasche.

BLUMIG – Duft und Aroma, die an frische Blumen erinnern; sie kommen sowohl im Geruch als auch im Geschmack vor.

BRANDIG – wirken Weine mit zu viel Alkohol und wenig Extrakt.

BREIT – mächtiger Wein ohne Rasse.

BUTTRIG – Riechen und schmecken Weine, die an geschmolzene Butter erinnern.

CHARAKTER – hat ein Wein, der alle Eigenschaften seiner Art besitzt; er kann positiv wie negativ ausfallen.

DICHT – nennen wir eine fein gefügte Struktur, auch mit engmaschigem Gewebe zu vergleichen; kompakter, fester Körper.

DICK – Weine mit viel Alkohol, Extrakt, Glycerin und Geschmack.

DÜNN – Wein, der mager im Körper ist, arm an Extrakt und wenig Alkohol und Geschmacksstoffe beinhaltet; ein Wein mit schwachem Ausdruck.

DURCHDRINGEND – hochkonzentrierter Duft, der keineswegs aufdringlich sein muss, sondern als Qualitätsmerkmal anzusehen ist.

EHRlich – damit ist der Grundcharakter eines reintonigen Weines gemeint, der in der Gesamtheit seiner Inhaltsstoffe ohne Fehl und Tadel ist.

EINFACH – dem Wein fehlt es an Eleganz.

ELEGANT – harmonisch; bis auf kleinste Nuancen fein abgestimmte Inhaltsstoffe.

ENTWICKELT – fertig ausgebauter Wein, der sich möglichst sortentypisch präsentiert.

ERDIG – ein von den Mineralien des Bodens herrührender Geruch und Geschmack, z. B. Feuerstein, Muscheln oder auch lehmreiche Böden.

Dorota Harasimiak

© sxc.hu

KOSMETIK

PFLEGE UND WELLNESS

St. Jobberstr. 35 52146 Würselen
Tel. 02405 / 4258145 beautytherapie@web.de

Termin nur nach Absprache

Sie finden mich im Gewerbepark Aachener Kreuz, gegenüber METRO

Szczyt unijnej demokracji

Europejska komedia w kilku aktach

Akt 1

Dzwoni do mnie na komórkę syn Jan, lat 14 – Mamo, czy wiesz że u nas właśnie była policja? Szukali jakiegoś pana Vladimira Jerofiejewa, pytali czy to twój przyjaciel i czy mieszka u nas. Powiedziałem, że nie.

– Dobrze synku powiedziałeś – odpowiadam całkowicie zaskokowana i jednocześnie pytam – A skąd oni wpadli na pomysł, że taki pan jest u nas zameldowany?

– Bo się sam zameldował – powiedzieli, a jak zobaczyli że go nie ma, to kazali go wymeldować w urzędzie dzielnicowym.

– Jak to zobaczyli, że go nie ma?

– No, kiedy szukałem legitymacji szkolnej w moim pokoju, weszli do mieszkania, a potem spisali moje dane i poszli.

– Synku, nie martw się, zaraz będę w domu, ale najpierw pojedę na posterunek, żeby sprawdzić, o co chodzi.

Akt 2

Zawróciłam szybko na najbliższy posterunek, wchodząc do środka ucieszyłam się, widząc policjantkę, która jako kobieta mnie lepiej zrozumie.

Opowiedziałam jej zupełnie dla mnie nierealną historię kończąc pytaniem, czy może się ktoś u mnie zameldować bez mojej zgody i wiedzy.

– Według nowego prawa tak, ja mam dom i u mnie jako policjantki może się zameldować nawet siedemnaście osób.

Wysłałam z posterunku jeszcze bardziej zaskokowana niż w momencie, kiedy do niego wchodziłam.

Akt 3

W domu okazało się, że policjanci byli w cywilu i nie zostawili żadnej wiadomości. Wciąż nie mogłam uwierzyć, że znalazłam

się w tej dziwnej historii, podobnej do złego snu z kultowego filmu „Matrix”.

Akt 4

Po bardzo nerwowo przespanej a raczej nieprzespanej nocy ruszyłam w czwartkowe popołudnie do urzędu dzielnicowego. Już przy wejściu pani przydzielająca numerki po usłyszeniu mojej dziwnej historii dała mi zupełnie spokojnie numerek, mówiąc, że to się często zdarza. A ja nadal ciągle nie wierzyłam, że ktoś może zameldować się w moim mieszkaniu bez mojej zgody jako głównego najemcy, bez okazania umowy najmu i zgody administracji, jak to kiedyś było wymagane w mocno biurokratycznym państwie niemieckim.

Odczekałam 30 numerków, co zajęło jedynie trzy godziny. Po czym nareszcie dotarłam do ostatniej pani załatwiającej bezpośrednio sprawy w urzędzie meldunkowym

– Chciałabym wymeldować z mojego mieszkania nieznanego mężczyznę – stwierdziłam stanowczo.

– A jak on się nazywa?

– Tak dokładnie to ja nie wiem, ale była u mnie policja i powiedziała, że chyba Vladimir Jerofiejew i jest z Lotwy.

– Zaraz sprawdzę w komputerze..., tak taki pan mieszka u pani.

– Ale ja go nie znam, nigdy go nie widziałam i nie chce żeby u mnie mieszkał – mówiłam nerwowo. – Czy to normalne, że ktoś może się zameldować bez zgody głównego najemcy?

– Tak proszę pani – odparła spokojnie urzędniczka. Od 2006 roku obowiązuje prawo Unii Europejskiej, na podstawie którego każdy może meldować się gdzie chce. I w związku z tym połowę mojej pracy zajmuje mi meldowanie takich osób, które potrzebują fikcyjnego adresu, a drugą połowę pracy wymeldowuję takie

osoby. Praktycznie każdy przyzwoity obywatel powinien raz na miesiąc przyjść i spytać czy ktoś się u niego nie zameldował – wytłumaczyła zupełnie spokojnie urzędniczka.

– Czy mogę zastrzec, żeby się nikt bez mojej wiedzy nie meldował u mnie? – pytam wiedzioną złym doświadczeniem.

– Nie, nie może pani.

– A czy mogę poprosić urząd o informację, gdyby kto się chciał u mnie zameldować? – próbuje się dalej zabezpieczyć przed nieproszonymi lokatorami.

– Nie, nie może pani.

– No, to co ja mogę?

– Napisać oświadczenie, że taki pan u pani nie mieszka, a my to prześlemy dalej. I proszę się nie martwić, takie sytuacje zdarzają się często. Dzisiaj był u mnie adwokat, który chciał zameldować swoją klientkę mając tylko kopię jej paszportu. Wiedziałam z góry, że to oszustwo, no cóż, ale prawo stało za nim. Na szczęście udało mi się udowodnić, że ta kobieta mogła nawet nie przekroczyć granicy niemieckiej i na tej podstawie wysłałam go do Urzędu do Spraw dla Obcokrajowców. Ale właściwie powinnam ją zameldować, tam gdzie on chciał.

Akt 5

Wysłałam z urzędu meldunkowego spokojną, że pozbyłam się nieznanego lokatora.

A kiedy minęło kilka dni w mojej skrzynce na listy pojawiły się grube koperty z banków i ubezpieczalni adresowane do rzeczonego Valdmira Jerofiejewa.

A kiedy minęło następne kilka dni pojawił

Gördelerstraße 36, 52066 Aachen • Tel.: 0241 46 81 85 47

Öffnungszeiten: Mo. Ruhetag, Di. - Fr. 9:00 bis 18:30 Uhr, Sa. 9:00 bis 14:00 Uhr

się na mojej skrzynce obok mojego nazwiska napis flamastrem: Jerofiejew.

Tego było mi już trochę za dużo, więc udałam się na policję. Policjant sprawdził, czy pan Jerofiejew nie jest poszukiwany i ... kazał mi zmasować jego nazwisko ze skrzynki. Na tym skończyła się interwencja policji w obronie mojej sfery prywatnej, jaką do tej pory wydawało mi się moje mieszkanie.

Akt 6

Odniosłam plik listów adresowanych do pana Jerofiejewa na pocztę w nadziei, że mogę zastrzec, żeby podobne do mnie nie przychodziły. Otóż nic nie mogę zastrzec,

tylko za każdym razem mam wrzucać je z powrotem do skrzynki. Także w przyszłości, jeżeli będę się nudzić, zawsze mogę sobie pójść na spacer do pobliskiej skrzynki pocztowej, żeby wrzucić tam listy do pana Jerofiejewa podkreślając – adresat nieznan!

Aktu siódmego, mam nadzieję, nie będzie i historia ta, trochę jak z filmu science fiction, zakończy się spokojnym happy endem. No cóż, takie są skutki szczytu demokracji unijnej, jaką właśnie osiągnęliśmy. Kto nie wierzy, a będzie ich wielu, niech sam zapyta w urzędzie meldunkowym sprawdzając, czy nie ma fikcyjnego lokatora.

Swoją drogą zawsze lubiłam twórczość Mrożka i może dlatego udało mi się wreszcie zaistnieć w samym środku jego sztuki.

Janka Kowalska

(adres i prawdziwe nazwisko znane tylko redakcji zgodnie z prawem o ochronie prywatności osobistej)

(Nazwisko fikcyjnego lokatora zostało oczywiście też zmienione zgodnie z prawem o obowiązku ochrony jego danych osobowych).

Z ostatniej chwili: Okazuje się, że tylko w berlińskiej dzielnicy Mitte – wymeldowano 10.000 fikcyjnie zameldowanych osób. Dziesięć berlińskich dzielnic stara się o zniesienie liberalnego prawa zameldowania na terenie Unii Europejskiej, które utrudnia ustalenie prawdziwego miejsca zamieszkania i poszukiwanie osób podejrzanych, informuje Sigrid Kneist w artykule zamieszczonym 17 września w berlińskim dzienniku „Tagesspiegel”.

Deutsche Sprache, schwäre Sprache

Müsse denn des jetzt gucke? – Muss ich denn zurück ins Ausland, um korrektes Deutsch zu lernen?! Ich bin doch gerade deswegen vor Jahren hierher gezogen?

Als ich vor Jahren Deutsch lernte, dachte ich, es wäre nicht verkehrt, mal in die DDR zu fahren und mit den Leuten zu sprechen. Es traf mich wie ein Schlag – ich habe nichts verstanden und wunderte mich nur. Ach was, ich war am Boden zerstört! Nach Hause zurückgekehrt, habe ich weiter und immer mehr gelernt. Irgendwann war ich dann wieder so weit: Ok, jetzt fährst du in den Westen, in die BRD, und hörst dir die Deutschen dort drüben an.

Nun gut, Germanistikstudenten stammelten hin und wieder, so dass ich häufig dachte, die haben sich nicht auf das Seminar vorbereitet. Sie haben ja jede Aussage mit „Also, ich weiß nicht“ angefangen. Meine Vermutung musste also stimmen. Dafür haben einige Professoren ein so wunderschönes Deutsch gesprochen, dass ich wie hypnotisiert dasaß und einfach nur zuhören wollte.

Doch warum gibt es so große Unterschiede im Deutschen innerhalb von Deutschland, Teilung hin oder her? Die Wiedervereinigung brachte mich bald der Lösung der Frage näher. Und das kam so:

Ich saß einmal mit meinem Noch-nicht-Ehemann bei seinen Eltern am Abendbrot:

Papa auf einem Sessel, Katze auf dem anderen, Mama auf dem Hocker und wir beide ganz brav auf dem Sofa. Wie immer. Im TV lief gerade eine Sendung über die Osis und da sprach auf einmal ein Sachse, oder genauer Sachsen-Anhalter. Warum eigentlich Anhalter? Hält er einen Sachsen an? Wer weiß das schon?!

Ich schaute in die Runde, alle hörten zu. Zunächst wagte ich nicht zu fragen, was der Ossi da gesagt hat. Aber dann obsiegte doch meine Neugier:

„Ähm, was sagte der da gerade?“

Bleierne Stille legte sich über den Abendbrottisch.

„Keine Ahnung“, antwortete schließlich Mama, „die reden da echt kein richtiges Deutsch. Und du, Franz, haste was verstanden?“

„Jaaaaa!“, entgegnete Papa und spannte sein Ja wie einen Bogen an.

„Und?“

„Wie? Haste`s nicht verstanden?“, versuchte er abzulenken.

„Und?“ wiederholte Mama mit bemerkenswert tiefer Stimme.

„Na ja, ähm – ach, lass mich doch in Ruhe! Irgendwas von denen dort.“

Alles klar. Meinen Zukünftigen fragte ich erst einmal gar nicht. Er war sprachlich nicht besonders begabt.

Und das passierte in der Familie von mehr oder weniger Vertriebenen! Die wohnten ja drüben und jetzt lebten sie schon seit Jahrzehnten im Westen. Wer sollte da die Sachsen verstehen, wenn nicht sie? Denn ich verstand sie nicht!

Ich wusste nun, in Deutschland werden immer noch verschiedene Dialekte gepflegt und gesprochen. Im Gegensatz zu Polen schämen sich jedoch die Deutschen nicht, sie zu sprechen. Wenn jemand in Polen Dialekt spricht, gilt er als weniger gebildet, so ein Hinterwäldler. Man ist empört – und ins Fernsehen kommt er schon mal gar nicht. Hochpolnisch ist Standard für Gebildete. Punkt.

Und hier? Jeder brabbelt, wie ihm die Zunge gewachsen. Hin und wieder ist es nett und auch irgendwie süß. Doch manchmal kann es auch grausam sein. Und unverständlich. Und ausländerfeindlich, denn für Ausländer schon mal gar nicht zu verstehen. Dafür aber hört man gerade von so einem Dialekt sprechenden Zeitgenossen ein promptes „Se sin abba nitt von hiea, wa? Hab gleich jedah!“

Renata A. Thiele

Noch ein paar Mohnblumen für Sie?

Am ersten Abend, der Rote-Mohnblumen-Reihe hörten wir beeindruckende Gedichte polnischer in Deutschland lebender Autoren, Irena J. Rostalski, Ola Stegh und Jurek Gosciniak. Das Publikum, ob deutsch- oder polnischsprachig war mit Recht begeistert – von der Qualität der Gedichte und der einmaligen Darbie-

tung, durch die Irena J. Rostalski uns so professionell und doch gefühlvoll geführt hat.

Auszüge aus diesem Abend präsentieren wir nun in dieser Ausgabe von polregio und hoffen nur, dass wir uns an ihrer poetischen Kunst nicht zum letzten Mal erfreuen dürfen.

Zum Nachdenken mehr über die Vergangenheit als über die Vergänglichkeit lud Jurek Gosciniak mit seinen Gedichten. Eines davon erzählt über den Krieg und darüber, was er hinterlassen hat:

*Ukryte w leśnych zaułkach
jakby się wstydzili
rzezi której są świadkiem
żołnierskie mogiły*

*Ścieżki między grobami zarośnięte krzewem
ptaki nie-rajskie siadają na krzyże
cmentarną ciszę przerywają śpiewem
oddając hold poległym żołnierzom*

*Nazwiska na tablicach tak od siebie różne
dziś połączeni śmiercią ówczesi wrogowie
widać, że z krańców Europy zebrani
wielką rodzinę utworzyli w grobie*

*Ktoś zapalił tu świecę jedną dla tak wielu
jakby tradycje celowo pomieszał
chcąc aby duch jedności przywiódł nas do
celu nie chwytając za karabin i wspomnienia
wskrzesał*

© Jerzy Gościński

*In Wäldern tief verborgen
Soldaten letzte Stätten
verschämte stille Zeugen
der Morde und Gemetzel*

*Zwischen den Gräbern wuchern Sträucher
und Kamille
Vögel – nicht paradiesisch –
auf die Kreuze nieder
flattern und mutig durch die tote
Friedhofsstille*

*den Soldaten zur Ehre zwitschern Lobeslieder
Aus vielen Ländern kamen sie mit vielen
Namen
versöhnte Feinde war des Todes späte Gabe
im Stein verewigt heute liegen sie
zusammen*

Europas Großfamilie vereinigt im Grabe

*Hier brennt doch eine Kerze –
eine für so viele
als sollte aus der Vielfalt eine Wahrheit
reifen
damit der Geist der Einheit uns führe
zum Ziele:*

*erinnern und gedenken statt nach Waffen
greifen.*

Übersetzung: Irena J. Rostalski

*A gdyby tak zawrócić czas,
odkręcić te zegary,
gdyby nauki wysłać w las,
pozwolić życiu kochać nas
i bez rutyny jeszcze raz wziąć siły
na zamiary...*

*A gdyby tak znów wiarę dać,
że życie to przygoda,
w kielichy czerwien winną wlać,
za nasze zdrowie, naszą brać,
i za tę miłość, psia go mać,
bo kiedyś będzie szkoda...*

*A gdyby tak znów w dłonie wziąć
czerwone tulipany,
zszarzały ciężar z ramion zdjąć,
załotnie włos rozwiany spiąć
i zamiast na ten kierat kłać,
puścić się ... z życiem w tany!*

Irena Rostalski erklärt ihr Gedicht übersetzend:

Wie wäre es damit, einmal die Zeit zurückdrehen, all die großen Weisheiten einfach loslassen und zulassen, dass das Leben uns liebt? Wie wäre es, noch einmal neu anzufangen? Noch einmal zu glauben, dass das Leben doch ein Abenteuer ist? Das Leben randvoll mit Rot zu füllen – auf uns! Und auf die verdammte Liebe, bevor es zu spät ist! Wie wäre es damit, rote Blumen und die Hände zu nehmen und statt das Hamsterad des Alltags zu verfluchen, das Leben einfach zu tanzen?!

Vielen Dank an die Autoren dafür, dass sie uns ihre wunderbare Kunst überlassen haben.

Oferujemy **REKLAMĘ TWOJEJ FIRMY** w Polsce : na lotniskach i dworcach PKP oraz w Telewizji Szpitalnej dla Pacjenta na terenie całej Polski.

Wir machen **WERBUNG für IHRE FIRMA** in Polen : an Flughäfen, Bahnhöfen und im Krankenhausfernsehen in ganz Polen.

Kontakt:

Telefon PL 0048-34-3220179 • Telefon DE 0049-15778375557 • Telefax 0049-4185708311
E-Mail: biuro@agencjativszpitalna.com.pl • <http://www.agencjativszpitalna.com.pl>

REISEBÜRO MIKOLAJEC

Busreisen
Busverbindungen zwischen 250 deutschen und 350 polnischen Städten an sieben Tagen in der Woche

Flugverbindungen
Alle Flugverbindungen zwischen Deutschland und Polen auch ohne Kreditkarte sofort bestellbar

Kur - und Urlaubreisen
Mit unseren Partnern bieten wir Erholungsreisen in die wichtigsten Kurorte Polens.

Städtereisen
Als Polenspezialist bieten wir Reise nach Krakau, Breslau, Danzig, Warschau und andere schöne Städte

BONN
Parkplatz
Am alten Friedhof
Tel.: 0228 / 18 49 95 46
FAX 0228 / 18 49 95 48

POLENSPEZIALIST

KÖLN
Breslauer Platz
Tel.: 0221 / 130 12 20
Fax: 0221 / 130 12 60

DUISBURG
Mercatorstr. 84
Tel.: 0203 / 31 86 155
Fax: 0203 / 28 14 99 44

www.mikolajec.de

Jola Wolters – die Wucht mit der samtenen Stimme

Jola Wolters. Von jeder Sängerin erwartet man eine Geschichte, dass sie schon im zarten Alter mit dem Gesang angefangen hat und ihre Zukunft schon früh vorbestimmt war. Wie war es bei dir? Hast du die Zeit gehabt, mit anderen Kindern zu spielen?

Ach, ich hatte eine ganz normale Kindheit, kletterte mit Jungs in Zielona Góra (Grünberg) auf die Bäume, mit einem Stein wurde mir ein Zahn ausgeschlagen – beim Spielen mit Streichhölzern verbrannte ich mir oft die Haare ... Aber meistens war ich in meiner Bühnenwelt. Solange ich zurückdenken kann, wollte ich singen. Alle anderen Mädchen spielten Hausfrau, Mutter oder Verkäuferin. Ich sah mich immer auf der Bühne in einem langen Kleid stehen und singen. Also stand ich vor dem Spiegel mit einem Bleistift in der Hand und sang. Dabei hatten wir zu Hause kein Radio, keinen Plattenspieler und keinen Fernseher. Die einzige Musik gab es, wenn meine Mama Lieder sang.

Ich habe mich riesig gefreut, als die Eltern meiner Freundin einmal einen Plattenspieler gekauft hatten. Das war eines der größten Ereignisse in meinem Leben. Seit dem holte ich Ania immer zur Schule ab. Ich war immer extra früher bei ihr, denn ich wusste, dass ihre Mutter schon morgens den Plattenspieler eingeschaltet hat. Sie hatten nur zwei Platten, „Tercet egzotyczny“ und ... ja, eine von Udo Jürgens. Es war einfach wundervoll, sie hören zu können.

Erzähl uns etwas von deinen künstlerischen Anfängen und wie sich deine Karriere dann entwickelt hat.

Ich tanzte bei verschiedenen Ballett- und Volkstanz-Gruppen, aber nach ein paar Monaten begeisterte mich wieder etwas Neues. Also fang ich an, Gitarre zu spielen – und auch das nicht lange. Dagegen trat ich auf Schulveranstaltungen nie brav in weiße Bluse gekleidet auf. Im Schulchor wollte ich auch nie singen. Ich bekam dafür sogar eine schlechte Note im Musikunterricht. Fast niemand wusste, dass ich überhaupt singen kann, bis auf einige meiner Klassenkameradinnen. Für sie spielte ich immer eine Show, zum Beispiel in der Umkleidekabine vor dem Sportunterricht. Die Mädchen klatschten kräftig und mir kam es vor, als ob ich auf einer richtigen Bühne stehen würde.

Wer und wann hat deine samtene Stimme entdeckt?

Oh, danke. Das nehme ich jetzt als ein besonderes Kompliment an. Der Samt gehört sowieso zu meinen Lieblingsstoffen. Doch zurück zu meiner Stimme. Mit 25 Jahren wurde ich einmal von dem musikalischen Leiter des Teater Lubuski, Jerzy Bechyne angesprochen und er hat mich dann auf das Festival für russische Lieder vorbereitet. Und ich habe alle Etappen gewonnen und es bis zum Finale geschafft. Das Finale leider nicht. Und es kam so: Das Orchester hat das schon an sich schnelles Lied doppelt so schnell angespielt. Ich habe also meine Hand gehoben und ins Mikrophon laut Stopp! gesagt. Das war natürlich eine „Frechheit“, und ich wurde selbstverständlich disqualifiziert.

Jerzy Bechyne hat mich besonders für die Texte in den Liedern sensibilisiert. Er gehörte zu den wenigen Menschen, zu denen ich immer Kontakt gehalten habe. Er war mein musikalischer Berater und ein guter Freund. Noch vor vier Monaten sollte er mich bei einigen Auftritten in Deutschland begleiten, doch ist er leider vor kurzem verstorben.

Anfang der 90er Jahre bin ich im Theater in Zielona Góra aufgetreten. Zuletzt die Gesangs-Hauptrolle im Stück „Transfuzja“ unter dem Regisseur Tomasz Dudkiwicz. Dabei habe ich mit vielen großen polnischen Fernsehstars, wie Barbara Wrzesińska, Roman Kłosowski, Wojciech Pokora oder Krzysztof Gordon gearbeitet. Außerdem bin ich mit meinem eigenen Recital aufgetreten. Das war mein eigener Abend mit Theaterliedern und Chansons.

1996 bis du nach Deutschland gezogen. Wie ist es dazu gekommen, was hat sich dadurch für dich geändert?

Neben Engagements in Dubai und Jordanien bekam ich 1996 ein paar Angebote in Deutschland. Ich wusste damals noch nicht, dass diese Zeit mein ganzes Leben ändern würde: Hier lernte ich die Liebe meines Lebens, meinen Mann Thomas, kennen. Er begleitete mich zu meinen Konzerten, unterstützte mich bei allen Entscheidungen, häufig machte er mir Mut. Er ist meine gute Seele, ihm verdanke ich unheimlich viel, auch das, dass ich in Polnisch singe. Er war und ist immer für mich da, auch wenn seine Arbeit ihn sehr stark beansprucht. Über seine Rolle in meiner künstlerischen Entwicklung könnte ich stundenlang erzählen.

Einige Jahre lang sang ich in verschiedenen deutschen Rock- und Soulbands im gesamten Ruhrgebiet. Dann aber fing ich wieder an, Theaterlieder zu singen. Seit 2003 arbeite ich deshalb nur noch mit Pianisten. Die Kombination Piano plus Stimme ist mir immer am liebsten.

Was ist dir bei deiner Bühnenarbeit wichtig?

Wichtig sind für mich vor allem Texte. Es sind immer Texte über Frauen – Frauen und ihre Lebensgeschichten. Die Verlassenen, die Betrogenen, die Liebenden, die Sanften und die Zickigen. Alle diese Lieder werden für mich nie langweilig sein, weil ich immer etwas Neues in den Texten entdecke, etwas, was dann meine Interpretationen aufs Neue beeinflusst. Sie sind alle wie eine Liebeserklärung ans Leben, die man immer wieder wiederholen möchte.

Woran arbeitest du zurzeit?

Gemeinsam mit einer deutschen Kollegin, einer Ausdrucks-Tänzerin, und zwei glänzenden Instrumentalisten, arbeite ich an einem Projekt, welches Musik, Gesang, Tanz und Poesie umfasst. Es sind Lieder von... ach, nein, das möchte ich jetzt noch

nicht verraten! Auf jeden Fall werde ich auch einige bedeutende polnische Kompositionen singen. Vielleicht werde ich wieder in einem Film spielen. Die Rolle der Tante Agate im Kinofilm „Hochzeitspolka“ hat mir viel Spaß gemacht. Der Film kommt erst im nächsten Jahr in die Kinos. Doch Sie dürfen nicht erwarten, dass Tante Agate gut singen kann... ☺ Und natürlich arbeite ich immer noch an meiner neuen CD. Ich hoffe, dass sie im Frühjahr fertig sein wird.

Vor kurzem haben wir dich in Aachener Erholungsgesellschaft mit deinem Programm „eine Frau bin ich“ bewundert. Worauf dürfen wir uns in der kommenden Saison freuen?

„Eine Frau bin ich“, „Jestem kobietą“ ist noch sehr neu. Sogar der Pianist Slawek Olszowski ist gerade jetzt dazu gekommen. Ich möchte das Programm noch einige Zeit spielen. Ich hänge an so vielen Liedern, die ich in diesem Programm präsentiere, es fiel mir schwer, mich von ihnen zu trennen. Sie sollen die Zuhörer zum Nachdenken bewegen, sowohl Frauen als auch Männer. Na, vielleicht vor allem die Männer. Ich möchte noch eine Zeit lang ihre Reaktionen auf meine Lieder genießen. Noch haben das Programm nicht alle gehört und gesehen. Und Deutschland ist groß ... ☺

Vielen Dank für das Gespräch. Wir von polregio wünschen dir noch viele große Erfolge im bald neuen Jahr und in kommenden Jahren. Wir werden auf jeden Fall deine Karriere mit Interesse verfolgen.

Vielen dank an polregio für den warmen Empfang im Aachen. Es war für mich ein Vergnügen, bei euch aufzutreten.

Ich grüße alle Polregio-Leser und wünsche bei der Gelegenheit frohes Weihnachtsfest.

Mit Jola Wolters sprach Wiesław Lewicki.

www.
werbekunst
-JUCHEMS.de

schilder - & lichtreklame
schrift - & reklamegestaltung
digitaldruck & grafiksysteme

St. Jobserstr. 35 52146 Würselen im Gewerbepark Aachener Kreuz
Tel. 02405 / 9093 Fax. 02405 / 9090 info@werbekunst-juchems.de

Jeder braucht eine Bestätigung, irgendwann ...

Du weißt, dass du POLNISCHER Herkunft bist, wenn:

1. Dein Name wird am ersten Schultag grundsätzlich total abgehackt und stotternd vorgelesen.
2. Mindestens eine Person in deinem Verwandtenkreis heißt Agnieszka, Dominika oder Magda.
3. Du bist noch nie nüchtern von einer Familienfeier Heim gekommen.
4. Du wirst gezwungen Disco Polo zu hören, weil deine Eltern es hören.
5. Wenn du in einem fremden Haus bist, erwartest du, dass sich der Mühleimer in der Küche unter dem Spülbecken befindet.
6. Du feierst deinen Geburtstag UND deinen Namenstag „imieniny“.
7. Deine Oma besteht darauf, dass du auch im Sommer Hauslatschen trägst.
8. Wenn du als Kind krank warst, wurdest du mit Knoblauch voll gestopft.
9. Bei jeder Krankheit und jedem Wehwehchen, weißt du, dass dir „wódka z pieprzem“ (Wodka mit Pfeffer) am besten helfen.
10. Du oder jemand in deiner Familie ein Auto mit weißem und rotem PL-Sticker besitzt, der stolz auf der Heckscheibe klebt.
11. Du hast Verwandte, die gar nicht wirklich deine Verwandten sind, aber du nennst sie trotzdem „ciocia“ oder „wujek“.
12. Du singst „100 lat!“ auf jeder Veranstaltung; egal ob Hochzeit, Geburtstag oder Taufe.
13. Du weißt genau, dass Johannes Paul II. Pole war und nennst ihn „unser Papst“.
14. Deine Großmutter hat ein Bild von Papst Johannes Paul II., welches direkt neben deinem Schulfoto steht.
15. Du weißt, dass Chopin und Kopernikus Polen waren.
16. Du kannst Wodka pur trinken, ohne dein Gesicht zu verziehen.
17. Du öffnest deine Geschenke am Heiligabend.
18. Du hältst es nicht für nötig, ein „s“ bei „pierogi“ anzuhängen, weil du genau weißt, dass das Wort bereits Plural ist, und es regt dich auf, wenn andere es tun. Allerdings hängst du immer noch ein „y“ an englische Pluralformen wie „chipsy“ oder „dżinsy“.
19. Alle deine Freunde wären gerne Polen wegen „śmigus dingus“.
20. Die Vorstellung „Flaczki“ zu essen, eckelt dich nicht an.
21. Du hast mindestens einen Verwandten der Akkordeon spielt.
22. Wenn du bei einem Bluttest oder Drogentest durchfällst, dann nur weil du vorher zu viel Mohnkuchen gegessen hast.
23. Bei euch zu Hause gibt es ein Buch von Sienkiewicz („Quo Vadis“), aber niemand hat es je gelesen.
24. Du guckst Skispringen und hoffst immer, dass Adam Małysz gewinnt.
25. Du wunderst dich, warum Hunde in Polen Graupen zu fressen bekommen, da das Pfund hier 4 euro kostet.
26. Du deklinierst deutsche Wörter auf polnisch, z.B. „Spotkamy się na Bahnhofie“.
27. Auf Familienfeiern kennst du über die Hälfte der Leute nicht und unterhältst dich trotzdem mit ihnen als wären sie deine besten Freunde.

28. Du bist davon überzeugt, dass Robin Hood ein Abklatsch von „Janosik“ ist.

29. Deine Verwandten und Bekannten, die schon etwas älter sind, sprechen englische Wörter auf ihre ganz eigene polnische Art und Weise aus, natürlich mit dem lustigsten Akzent.

30. Um 17.00 Uhr gucken deine Eltern „Telexpress“.

31. In einem kleinen polnischen „sklepik“ (Laden) ist das Angebot an Bier und Wodka größer als das an frischen Lebensmitteln.

32. Wenn ihr Verwandte in Polen besucht, schenkt ihr ihnen grundsätzlich Kaffee, Schokolade, Ariel oder Persil.

33. Wenn du aus dem Urlaub in Polen wieder nach Deutschland fährst, ist es Pflicht Wurst und Twaróg (Weißkäse) mitzubringen.

34. Du guckst Fußball und hoffst immer, dass Polen die Weltmeisterschaft gewinnt.

35. Du weißt genau, dass Deutschland bei der EM 2008 ohne unseren polnischen Poldolski niemals so weit gekommen wäre. Trotzdem hasst du ihn dafür, dass er die zwei Tore gegen und nicht für Polen geschossen hat.

36. Du wirst von deinen Verwandten ständig gefragt, wann du endlich heiratest.

37. Im Gegensatz zu deutschen Feiern wo nur rumgesessen wird, tanzen Polen auf ihren Partys spätestens nach einer Stunde.

38. Mindestens ein Verwandter von dir arbeitet in Polen in einer Autowerkstatt.

39. Du liebst deine polnische Heimat über alles und weißt, wo du herkommst.

aufgestöbert im internet

GALERIA
AUTORSKA
ANDRZEJA
MLECZKI

31-018 KRAKÓW
ul. W. Jana 14
tel./faks: (+12) 421 71 04
e-mail: galeria@mleczko.pl
www.mleczko.pl

event • probat

Catering • Veranstaltungsservice • Event-Marketing

The way you live

• EXKLUSIVE AUSRICHTUNG PRIVATER FESTLICHKEITEN

Exquisites Catering, exzellenter Service, Unterhaltung mit Musikern & Künstlern. Wir schaffen das richtige Ambiente für Hochzeit, Jubiläum, Geburtstagsparty etc. Für jeden Anlass haben wir für Sie die passenden Räumlichkeiten wie Ballsäle, Burgen, Schlösser, Landhäuser.

• ORGANISATION VON EVENTS FÜR UNTERNEHMEN

Firmenjubiläum, Firmengala, Weihnachtsfeier, VIP-Veranstaltung, Hausmesse, Promotion-Event, Incentive, Produktpräsentation. Konzeption, Kalkulation, Management, Location, Catering, Servicepersonal, Hostessen, Mobiliar, Technik, Werbung/PR, Mediendesign.

www.lot.com

Früh buchen, günstig fliegen!

Warschau
ab **40** €

nur unter
www.lot.com

PROMOLOT – der günstigste Tarif.

Tickets von Düsseldorf
nach Warschau schon ab 40 €.

PROMO LOT

Endpreis für Oneway-Flug inkl. aller Steuern und Gebühren bei Buchung unter www.lot.com. Buchung mindestens 45 Tage vor Reisebeginn.

A STAR ALLIANCE MEMBER